

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 24-25 maja 2014 r. na kierunku „pedagogika” prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych i humanistycznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na Wydziale Społecznym Wyższej Szkoły Humanistycznej im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Lesznie

**przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący: prof. dr hab. Bożena Muchacka - członek PKA
członkowie:**

**dr hab. Iwona Czaja-Chudyba – ekspert PKA
dr hab. Barbara Kromolicka – ekspert PKA
dr hab. Roman Leppert – ekspert PKA
Artur Gawryszewski – ekspert formalno-prawny
Ludwika Nowak – przedstawiciel PSRP**

Krótką informacją o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na kierunku „pedagogika” prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych Wyższej Szkoły Humanistycznej im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Lesznie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia. Szczegółowe informacje zawiera załącznik nr 3.

Wizytacja została przeprowadzona z inicjatywy PKA.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny oraz przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, prac etapowych i dyplomowych, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni oraz Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

Uczelnia określiła swoją misję i wizję, które zostały sformułowane w następujący sposób:

Misja: „Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Lesznie jest najbardziej nowoczesną uczelnią niepubliczną w regionie, cechującą się rozwiniętą infrastrukturą techniczną. Misją WSH jest utrzymywanie wysokiego poziomu kształcenia studentów w zakresie nauk humanistycznych, społecznych i medycznych, z uwzględnieniem potrzeb pracodawców i społeczności regionalnych. Rozwijamy nowoczesne technologie, jednocześnie dbając o wartości humanistyczne, urzeczywistniając aspiracje swoich studentów i pracowników”.

Wizja: „Uczelnia dąży do poszerzania i zmiany oferty edukacyjnej elastycznie dostosowując się do potrzeb regionalnego rynku pracy. Pragniemy rozwijać współpracę z lokalnymi pracodawcami i społecznościami poprzez integrację obszarów naukowych, edukacyjnych i praktycznych. Dążymy do uwzględniania w procesie kształcenia potrzeb związanych z coraz większą mobilnością zawodową absolwentów.

Naszym dążeniem jest by WSH nadal była w regionie rozpoznawalna jako uczelnia przyjazna studentom i pracownikom oraz otoczeniu, dająca szanse rozwoju i kształcąca absolwentów posiadających kompetencje niezbędne na rynku pracy oraz w dynamicznie zmieniającym się świecie. W związku z tym zmierzać będziemy do uruchomienia do roku 2016 kształcenia na studiach inżynierskich”.

Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika nawiązuje do misji Uczelni, zgodnie z którą stara się ona utrzymywać wysoki poziom kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i społecznych.

W strategii rozwoju WSH w Lesznie określone zostały zadania dla następujących podmiotów i zakresów:

- klientów (studentów, instytucji, przedsiębiorstw, władz i społeczności lokalnej);
- finansów (maksymalizacja przychodów, racjonalizacja kosztów, efektywne wykorzystanie majątku);
- kształcenia studentów i słuchaczy;
- nauki;
- kapitału ludzkiego (kadry naukowo-dydaktycznej, kadry administracyjnej);

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

- kapitału informatycznego;
- kapitału organizacyjnego.

Jednostka prowadząca akredytowany kierunek studiów – Wydział Nauk Społecznych – w sformułowanej strategii rozwoju wyodrębniła cztery cele strategiczne:

- zapewnienie najwyższej jakości kształcenia,
- wzmocnienie pozycji naukowej Wydziału,
- rozwinięcie współpracy Wydziału z instytucjami regionalnymi, krajowymi i zagranicznymi,
- efektywne zarządzanie Wydziałem.

W ramach poszczególnych celów strategicznych opracowano cele operacyjne, a w ich ramach poszczególne działania.

Kształcenie studentów na kierunku pedagogika pozostaje w pełnym związku z misją Uczelni, strategia jej rozwoju a także strategią rozwoju Wydziału Nauk Społecznych. Odbywa się ono w ramach różnych specjalności. Na studiach I stopnia oferowane są następujące specjalności:

- logopedia i terapia pedagogiczna
- pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i terapia pedagogiczna
- pedagogika resocjalizacyjna i terapia pedagogiczna
- doradztwo zawodowe i personalne oraz terapia pedagogiczna
- wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna i terapia pedagogiczna
- opieka nad osobami starszymi z elementami specjalistycznego języka obcego oraz terapia pedagogiczna
- socjoterapia i terapia pedagogiczna

Na studiach II stopnia w ramach akredytowanego kierunku studiów oferowane są następujące specjalności:

- pedagogika opiekuńczo-wychowawcza
- pedagogika resocjalizacyjna
- doradztwo zawodowe i personalne
- gerontologia
- socjoterapia
- promocja zdrowia
- wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna

Dzięki współpracy z lokalnymi pracodawcami i społecznościami oferta kształcenia jest innowacyjna i elastycznie dopasowywana pod względem zapotrzebowania na specjalistów w poszczególnych zakresach. W kształceniu na kierunku pedagogika uwzględniane są aspekty związane z potrzebami wynikającymi z mobilności zawodowej absolwentów (świadczy o tym

m.in. specjalność opieka nad osobami starszymi z elementami specjalistycznego języka obcego).

- 2) wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

W procesie określania koncepcji kształcenia na akredytowanym kierunku studiów uczestniczą zarówno interesariusze wewnątrzni, jak i zewnątrzni. Interesariusze wewnątrzni to władze Uczelni, pracownicy i studenci. Ci ostatni wchodzi zarówno w skład statutowych organów Uczelni (Senat, Rada Wydziału), jak i uczestniczą w pracach komisji (np. Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia).

Systematycznie organizowane są spotkania z interesariuszami zewnętrznymi mające na celu włączenie ich w tworzenie i doskonalenie koncepcji kształcenia. Na spotkaniach prezentowane są oczekiwania ze strony Uczelni kierowane pod adresem interesariuszy zewnętrznych, dotyczące m.in.:

- umożliwienia przeprowadzenia badań w ramach przygotowywanych prac licencjackich i magisterskich,
- umożliwienia studentom odbywania praktyk,
- umożliwienia studentom organizowania zajęć w placówkach interesariuszy,
- weryfikacji efektów kształcenia,
- weryfikacji sylwetek absolwentów,
- zasilania kadry dydaktycznej,
- monitorowania rynku pracy w celu wskazania nowych obszarów i potrzeb w kształceniu (kierunki, specjalności, studia podyplomowe).

Interesariusze zewnątrzni podczas spotkań (co potwierdzają przedstawione w trakcie wizytacji protokoły) zwracają uwagę na takie aspekty współpracy, jak: kształcenie specjalistów w zakresach deficytowych, uwzględnianie w programach kształcenia treści z zakresu komunikacji interpersonalnej, autoprezentacji, psychologii rozwojowej i umiejętności artystycznych, organizowanie wspólnych szkoleń, konferencji i warsztatów, rozwijanie wolontariatu. Interesariusze zewnątrzni zapraszani są także na posiedzenia Senatu, podczas których wyrażają swoje opinie i przedstawiają propozycje dalszej współpracy.

Uczelnia dysponuje bogatą listą interesariuszy zewnętrznych. Znajdują się na niej m.in.:

- Areszt Śledczy w Lesznie

- Liceum Ogólnokształcące nr 3 i 4 w Lesznie
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lesznie
- Biuro ds. Uzależnień w Lesznie
- MONAR w Lesznie
- Sąd Rejonowy w Lesznie
- Zespół Kuratelskiej Służby Sądowej ds. Dorosłych w Lesznie
- Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Rydzynie
- Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci niesłyszących w Poznaniu
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Rydzynie
- Gimnazjum nr 2 i 5 w Lesznie
- Zespół Szkół Ochrony Środowiska w Lesznie
- Zespół Szkół nr 109 w Poznaniu – Kiekrzu
- Zespół Szkół Specjalnych w Lesznie
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Mały Dworek” w Łaszczyńcu
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Nietążkowie
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lesznie
- Ochotnicze Hufce Pracy w Lesznie
- Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Lesznie
- Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie
- Przedszkole Miejskie nr 7, 20, 21 w Lesznie.

Środowisko studenckie nie uczestniczy bezpośrednio w określaniu efektów kształcenia oraz perspektyw rozwoju dla wizytowanego kierunku. Natomiast Samorząd Studentów ma możliwość opiniowania projektów planów i programów studiów. Wskazana opinia jest przedstawiana w formie pisemnej.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego² W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Uczelnia określiła misję i wizję oraz strategię rozwoju. Strategię rozwoju posiada również Wydział Nauk Społecznych, w ramach którego funkcjonuje akredytowany kierunek studiów. Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika koresponduje z misją Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii rozwoju Wydziału.

2) W procesie określania koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika uczestniczą interesariusze wewnętrzni (władze Uczelni, pracownicy, studenci) oraz interesariusze

² według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

zewnątrzni. Uczelnia współpracuje z wieloma podmiotami, zarówno w zakresie realizacji własnych oczekiwań, jak i uwzględniania w realizowanej koncepcji kształcenia oczekiwań instytucji i organizacji, na potrzeby których realizowane jest kształcenie na ocenianym kierunku.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

Podczas programowej oceny jakości kształcenia na kierunku „pedagogika” poddano oglądowi dokumentację dotyczącą weryfikacji oceny/efektów kształcenia (protokoły egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta) która jest przechowywana w teczkach studentów (absolwentów), i jest sporządzana zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dokumentacji przebiegu studiów z dnia 14 września 2011 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1188). Proces dyplomowania został określony w Regulaminie studiów. W trakcie oceny przedstawiono dokumentację w sprawie prowadzenia i archiwizacji prac dyplomowych. Stwierdzono, iż akta osobowe przechowywane są w archiwum Uczelni przez okres 50 lat, co jest zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami rozporządzenia.

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunek się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

Na Wydziale Nauk Społecznych WSH w Lesznie przyjęto wzorcowe efekty kształcenia dla kierunku pedagogika (studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim). Są one zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji. Efekty kształcenia zostały określone Uchwałą Senatu WSH nr 45B z dnia 16.5.2013 r. W powyższej uchwale zostały określone efekty kierunkowe oraz przyporządkowane do efektów obszarowych określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520). Realizowane na ocenianym kierunku efekty kształcenia uwzględniają wymagania

formułowane dla obszaru nauk humanistycznych i społecznych, do których przypisany jest kierunek pedagogika.

Efekty kształcenia są publikowane na stronie internetowej Uczelni, ponadto są dostępne w wersji papierowej w Dziekanacie.

Na specjalności Wychowanie Przedszkolne i Edukacja Wczesnoszkolna oraz Terapia Pedagogiczna (studia I stopnia) oraz Wychowanie Przedszkolne i Edukacja Wczesnoszkolna (studia II stopnia) realizowane są standardy kształcenia nauczycieli, określone w Rozporządzeniu MNiSW z 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Nie budzi zastrzeżeń przypisanie szczegółowych efektów kształcenia do poszczególnych przedmiotów.

Analiza kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia pozwala na stwierdzenie, że możliwe jest osiągnięcie efektów kierunkowych poprzez realizację efektów kształcenia przypisanych do poszczególnych przedmiotów.

W przypadku studiów rozpoczętych przed 1.10.2012 r. realizowane są programy kształcenia zgodne ze standardami kształcenia określonymi Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia. Studia pierwszego stopnia (tylko ich dotyczy ten wymóg) realizują wymaganą liczbę godzin zajęć oraz punktów ECTS. Sylwetki absolwentów poszczególnych specjalności zostały sformułowane w sposób nie budzący zastrzeżeń.

- 2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Ponieważ jednostka organizacyjna prowadząca oceniany kierunek studiów realizuje wzorcowe efekty kształcenia dla kierunku pedagogika o profilu ogólnoakademickim (studiów I i II stopnia), określone Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 4 listopada 2011 r. stwierdzić należy, że warunek ten jest spełniony. Prawidłowo sformułowane zostały również efekty kształcenia dla poszczególnych modułów/przedmiotów, nie budzi również zastrzeżeń liczba efektów kształcenia (w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych) przypisanych poszczególnym przedmiotom.

Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym potwierdzili, że zawsze na pierwszych zajęciach prowadzący informują ich jaką wiedzę i umiejętności będą mogli zdobyć podczas zajęć oraz informują ich o sposobie sprawdzania założonych efektów kształcenia. Twierdzą

oni, że efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób przejrzysty i zrozumiały dla nich. Studenci pozytywnie ocenili dostępność oraz przejrzystość opisu efektów uczenia się.

- 3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest analiza prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych uwzględniająca realizację efektów kształcenia zawartych w sylabusach oraz sposobu ich weryfikacji przyjętego przez prowadzącego przedmiot, w tym przyjętego przez niego systemu oceny prac zaliczeniowych, projektowych i dyplomowych.

Weryfikacja efektów kształcenia realizowanych na praktykach studenckich odbywa się w dwóch etapach:

- pierwszy etap dokonywany jest w placówce, w której student odbywa praktykę; wynikiem tego jest ocena praktyki wystawiona przez zakładowego opiekuna praktyk (ocena jest średnią arytmetyczną z poszczególnych składowych wchodzących w skład ostatecznej oceny);
- drugi etap stanowi weryfikacja efektów kształcenia dokonana przez opiekuna praktyk ze strony Uczelni na podstawie analizy dokumentów z praktyk (dziennika praktyk i portfolio). Ostateczna ocena z praktyk jest średnią oceny wystawionej przez zakładowego opiekuna praktyk oraz oceny wystawionej przez opiekuna ze strony uczelni.

Weryfikacja końcowych efektów kształcenia w procesie dyplomowania odbywa się na trzech etapach: seminarium dyplomowe, praca dyplomowa, egzamin dyplomowy. Promotor dokonuje zaliczenia seminarium dyplomowego po każdym semestrze według określonych w sylabusie zasad, zaś na koniec ostatniego semestru studiów po zatwierdzeniu ostatecznej wersji pracy dyplomowej. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor oraz jeden recenzent. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez dziekana.

W ramach uzupełniania form kształcenia studentów uczelnia korzysta z technologii kształcenia na odległość. Z jej pomocą można realizować weryfikację efektów kształcenia z wykorzystaniem form, których ta technologia dostarcza: przesyłanie opracowań pisemnych, spotkań w trybie synchronicznym, testów wiedzy. Technologia kształcenia na odległość nie jest wykorzystywana do weryfikacji efektów dotyczących umiejętności i kompetencji społecznych – brak jest narzędzi pozwalających weryfikować te efekty.

Podczas spotkań ze studentami i pracownikami ustalono, że system ten jest dostępny dla zainteresowanych, zarówno na stronie internetowej Uczelni (portale dla studentów i wykładowców), jak i w Dziekanacie.

Studenci wskazali, iż stopień opanowania treści programowych przedstawionych na zajęciach dydaktycznych jest kontrolowany przez zaliczenia i egzaminy, których zakres nie wykracza poza zakładany program kształcenia oraz treści zawarte w sylabusach. Istotne jest, iż studenci mają możliwości poprawy prac zaliczeniowych. Według opinii środowiska studenckiego system oceny efektów uczenia się jest obiektywny i powszechnie dostępny na stronie Internetowej Uczelni, a zaliczenia i egzaminy sprawdzają również przygotowanie praktyczne.

System oceny efektów kształcenia obejmuje wszystkie ich rodzaje: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Sposoby weryfikacji poszczególnych efektów kształcenia zostały dobrane w sposób prawidłowy. System oceny efektów kształcenia jest powszechnie dostępny, zarówno w wersji papierowej (w dziekanacie i bibliotece), jak i elektronicznej (na stronie internetowej Uczelni).

Skala odsiewu jest typowa dla uczelni prowadzących jedynie studia niestacjonarne. W roku akademickim 2011/2012 skreślonych zostało 34 studentów, w roku akademickim 2012/2013 20 studentów. Z podanych przez Uczelnię informacji wynika, że powodem odsiewu są: niezłożenie egzaminu lub pracy dyplomowej w określonym terminie, zaległości finansowe, niezaliczenie roku w określonym terminie.

- 4) Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

W obowiązującym w Uczelni Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia umieszczona została procedura badania losów absolwentów (załącznik nr 19). Przewiduje ona, że monitorowanie losów absolwentów prowadzi Biuro Karier. Narzędziem monitorowania losów absolwentów jest ankieta, która dotyczy opinii o programie nauczania, kadrze nauczającej, organizacji procesu kształcenia i osiągniętych efektach kształcenia, zdobytych kompetencjach w odniesieniu do potrzeb rynku pracy. Absolwenci danego kierunku studiów anonimowo, dobrowolnie wyrażają swoją opinię za pomocą ankiety przesłanej drogą elektroniczną. Ankietyzacja przewidziana jest po trzech i pięciu latach od roku ukończenia studiów. Celem badania jest:

- określenie planów edukacyjnych i zawodowych absolwentów WSH,
- określenie sytuacji, w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy,

- gromadzenie informacji dotyczących otoczenia gospodarczo-społecznego absolwenta poszukującego pracy.

Monitorowanie losów absolwentów pozwoli na:

- uzyskanie przez władze uczelni szczegółowych informacji na temat wymagań współczesnego rynku pracy znajdującego się w otoczeniu społeczno-gospodarczym uczelni i dopasowanie programów do tych wymagań,
- przekazanie studentom oraz pracownikom Biura Karier informacji pomagających w wyborze kariery zawodowej oraz najlepszych sposobów realizacji celów zawodowych absolwenta WSH,
- nowelizację programów studiów, umożliwienie studentom uzyskania dodatkowych kompetencji potwierdzonych certyfikatami.

Ogólnouczelniany kwestionariusz ankiety udostępniany będzie na stronie internetowej Uczelni oraz bezpośrednio w Biurze Karier.

Z uzyskanych w trakcie wizytacji od władz Uczelni informacji wynika, że dotychczas w WSH w Lesznie nie monitorowano karier absolwentów na rynku pracy, stąd brak wykorzystania ich wyników w doskonaleniu jakości procesu kształcenia. Rozpoczęcie procedury monitorowania karier zawodowych absolwentów przewidziane jest w ustawowym terminie (po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów).

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Prace etapowe

Analiza wybranych prac etapowych pozwala stwierdzić, że różnorodność sposobów weryfikacji efektów kształcenia umożliwia ocenę realizacji wskazanych kategorii efektów kształcenia. W większości ocenianych prac efekty kształcenia weryfikowane są wg metod zgodnych z sylabusem, oceny prac są zróżnicowane, w niektórych brak jest pytań weryfikujących efekty w zakresie umiejętności, brak śladów jakiegokolwiek kryterium pozwalającego ocenić opisaną w oświadczeniu prowadzącej „*aktywność studentów i przygotowanie do zajęć*” jako wskaźnika zrealizowania przez nich efektów kształcenia, kryteria oceny są niejednolite i zmienne w zależności od prac studentów.

Prace magisterskie

Uwagi ogólne:

Po pierwsze: Przyjęte w WSH rozwiązanie w sprawie oceny pracy dyplomowej zakłada odejście od oceny opisowej w poszczególnych zakresach na rzecz oceny punktowej – średniej liczby punktów w skali od 0-5 w znormalizowanym w Uczelni kwestionariuszu oceny. Pytania arkusza:

1. W jakim stopniu treść pracy opowiada tematowi określone w tytule?
2. Ocena układu pracy, struktura podziału treści, kolejność rozdziałów, kompletność tez itp.
3. Znajomość literatury związanej z podjętym tematem, jej wykorzystanie.
4. Ocena metodologicznej struktury pracy (poprawne formułowanie hipotez, dobór metod i technik badawczych).
5. Umiejętność prezentowania wyników własnych ustaleń badawczych.
6. Czy i w jakim zakresie praca stanowi nowe ujęcie.
7. Język stosowany w pracy – poprawność, bogactwo.
8. Strona formalna pracy (spis treści, odsyłacze).
9. W jakim stopniu opanowanie techniki pisanie pracy spełnia wymogi stawiane pracom dyplomowym.
10. Ocena pracy w formie opisowej – co sprowadza się do paru zdań ogólnego podsumowania.

Po drugie: wszystkie prace dyplomowe na poziomie prac licencjackich i magisterskich są recenzowane przez jedną osobę. Przyjęcie takiego rozwiązania w uczelni może jednak budzić wątpliwość z uwagi na podejmowaną różnorodną problematykę w pracach studentów, na różnych specjalnościach pedagogicznych.

Tematy prac dyplomowych studentów I i II stopnia kierunku pedagogika są na ogół związane z kierunkiem studiów i specjalnościami. Ekspercka ocena merytoryczna, metodologiczna i empiryczna prac wskazuje na ich zróżnicowanie. Recenzje promotorów i recenzentów są sporządzone poprawnie pod względem merytorycznym, oceny nie zawsze są adekwatne, często zawyżone. Egzamin dyplomowy odbywa się poprawnie według przyjętego w uczelni wzorca.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Na akredytowanym kierunku przyjęte zostały wzorcowe efekty kształcenia dla studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim. Realizowane są także (na specjalności nauczycielskiej) obowiązujące standardy kształcenia nauczycieli.
- 2) Jednostka prowadząca kierunek studiów realizuje wzorcowe efekty kształcenia dla kierunku pedagogika o profilu ogólnoakademickim (zarówno na studiach I, jak i II stopnia), są one sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne.
- 3) Obowiązujący w Uczelni Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia przewiduje system oceny efektów kształcenia umożliwiający ich weryfikację na każdym etapie. W ramach systemu przewidziano sposoby właściwe dla poszczególnych efektów kształcenia, praktyk, procesu dyplomowania, technologii kształcenia na odległość. System ten jest znany studentom i pracownikom, jest dostępny dla zainteresowanych.
- 4) Uczelnia nie monitorowała dotychczas karier zawodowych absolwentów. W ostatnim roku opracowana została procedura badania losów absolwentów, która przewiduje przeprowadzanie ankietyzacji po trzech i pięciu latach od roku ukończenia studiów.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,

Senat Wyższej Szkoły Humanistycznej im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Lesznie zatwierdził Uchwałą nr 45B z dnia 16 maja 2013 r. programy i efekty kształcenia dla prowadzonych studiów na rok akademicki 2013/2014 r.

W WSH w Lesznie funkcjonuje Europejski System Akumulacji i Transferu Punktów (ECTS), który ma zapewnić wspólne procedury gwarantujące uznawanie studiów odbywanych za granicą i na innych uczelniach krajowych. Pozwala on w jasny sposób przedstawić zasady odbywania i zaliczania studiów. Jego celem jest zapewnienie porównywalności efektów kształcenia w ramach zagranicznych wymian studentów. Pełne uznawanie studiów oznacza, że okres studiów odbytych za granicą lub na innej polskiej uczelni zastępuje porównywalny okres studiów odbyty w WSH. Stosowanie tego systemu opiera się na wzajemnym zaufaniu między współpracującymi ze sobą uczelniami. Punkty ECTS, które przyznawane są poszczególnym przedmiotom, określają nakład pracy studenta, jaki musi ponieść, aby uzyskać zaliczenie danego przedmiotu (udział w zajęciach zorganizowanych – wykładach, ćwiczeniach, seminariach, udział w konsultacjach, a także

przygotowanie do egzaminów, opracowanie projektów itp.). Jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25-30 godzin pracy.

W Wyższej Szkole Humanistycznej w Lesznie dla poszczególnych przedmiotów stworzono ujednolicone sylabusy zawierające konieczne informacje na temat m.in.: rodzaju przedmiotu (ma najczęściej charakter obowiązkowy), liczby przypisanych punktów ECTS, wymagań wstępnych w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, celów, efektów i treści kształcenia, literatury przedmiotu (podstawowej i uzupełniającej), sposobu oceny zajęć, analizy obciążenia (nakładu) pracy studenta. Sylabusy większości przedmiotów cechują się trafnym przypisaniem poszczególnym przedmiotom/modułom kształcenia poprawnych merytorycznie treści i efektów kształcenia. Dobrze tworzą one podstawowy składnik zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Analiza planów studiów, modułów i sylabusów przedmiotów daje podstawy do stwierdzenia, iż generalnie studenci specjalności WSH w Lesznie zdobędą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne umożliwiające realizację zadań odpowiednio do określonej w sylwetce absolwenta struktury kwalifikacji oraz osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia.

W odniesieniu do studiów rozpoczętych przed 1 X 2012r r. w Uczelni realizowane są programy kształcenia, które zgodne ze standardami kształcenia określonymi Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia. Sylwetki absolwentów poszczególnych specjalności zostały sformułowane w sposób nie budzący zastrzeżeń. Studia pierwszego stopnia realizują wymaganą liczbę godzin zajęć oraz punktów ECTS.

Zastrzeżenia może budzić jedynie tzw. *moduł różnic programowych* przeznaczony dla studentów studiów II stopnia (szczególnie uwagi formułować można w przypadku uzupełniania różnic na specjalności: *Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna*). Procedura uzupełniania różnic programowych na II stopniu studiów jest wprowadzie drobiazgowo regulowana *Uchwałą Senatu Wyższej Szkoły Humanistycznej w Lesznie im. Króla Stanisława Leszczyńskiego Nr 45D z dnia 16 maja 2013r. w sprawie zatwierdzenia zasad realizowania różnic programowych dla studentów studiów II stopnia rozpoczynających studia w roku akademickim 2013/2014* (szczegółowo określa ona liczbę przedmiotów, godzin oraz termin, w którym mają być uzupełnione różnice). Jednak w przypadku studentów niestacjonarnych realizacja w 2 latach 405 godz. modułu przedmiotowego (moduł różnic związanych z nabyciem tzw. przygotowania pedagogicznego oraz z tzw. moduł różnic programowych specjalnościowych), 150 godzin praktyki i dodatkowo 720 godzin

przewidzianych dla studiów II stopnia musi rodzić znaczne wątpliwości co do realnych, a nie zapisanych w sylwetce kwalifikacji nauczyciela. W tej perspektywie *moduł różnic programowych* nie prowadzi też do rzetelnego przygotowania merytorycznego i budzi wątpliwość równoważność ścieżek kształcenia (osiągania kwalifikacji nauczycielskich oraz efektów kształcenia dla studiów II stopnia w toku studiów 3+2 i w okresie tylko 2 lat).

Aby zoptymalizować jakość kształcenia wydaje się uzasadnione rozważenie możliwości ograniczenia liczby kandydatów na specjalność *Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna* do grona absolwentów kierunków nauczycielskich (a także wpisanie tych założeń do wymogów rekrutacyjnych oraz zmianę opisu kwalifikacji w sylwetce absolwenta).

Studenci wizytowanego kierunku realizują praktyki studenckie, których program jest uzależniony od danej specjalności. Istotne jest zamieszczenie wszystkich niezbędnych dokumentów i formularzy oraz programu praktyk na stronie internetowej Uczelni. W realizacji obowiązkowych praktyki uczestniczą studenci I i II stopnia kształcenia. Ważne jest, że środowisko studenckie ma możliwość odbycia praktyki w instytucjach wybranych przez siebie lub wskazanych przez Uczelnię. Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie dzienniczka praktyk. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest pozytywna ocena wystawiona przez uczelnianego opiekuna praktyk oraz opiekuna z wybranej placówki. Studenci pozytywnie ocenili możliwości praktycznej nauki w wybranych instytucjach.

Według opinii środowiska studenckiego dobór form zajęć dydaktycznych oraz metod kształcenia umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się na poszczególnych przedmiotach.

Pozytywnie należy ocenić, że Uczelnia umożliwia indywidualizację programu kształcenia studentom kierunku pedagogika. Studenci mają możliwość studiowania według Indywidualnego Planu Studiów oraz Indywidualnej Organizacji Studiów. Zarządzenia Dziekana nr 16/2012/2013 z dnia 3 września 2013 roku zatwierdza procedury dotyczące indywidualizacji procesu kształcenia. Indywidualny Plan Studiów (IPS) jest kierowany do studentów, którzy odznaczają się bardzo dobrymi wynikami w nauce, natomiast z Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS) mogą korzystać studenci niepełnosprawni oraz znajdujący się z trudnej sytuacji życiowej. Wskazane procedury są poprawnie skonstruowane z punktu widzenia oceny studenckiej. Studenci pozytywnie ocenili możliwość indywidualizacji procesu kształcenia z wykorzystaniem IPS oraz IOS.

Studenci nie mają możliwości indywidualizacji procesu kształcenia z wykorzystaniem w tym celu katalogu przedmiotów obieralnych. Studenci wskazali podczas spotkania z

Zespołem Oceniającym PKA, że są zainteresowani możliwością indywidualnego wyboru przedmiotów, z uwagi na chęć poszerzania wiedzy o tematykę dostosowaną do indywidualnych potrzeb. Zaleca się podjęcie działań zmierzających do uruchomienia katalogu przedmiotów obieralnych dla studentów wizytowanego kierunku.

Zastrzeżeń nie budzi czas trwania całego toku studiów I i II stopnia na kierunku pedagogika w WSH w Lesznie, który obejmuje 6 semestrów (w przypadku studiów I stopnia) i 4 semestry (II stopień) i jest zgodny z przepisami.

Jedyną uzasadnioną kontrowersję wzbudzają możliwości realizacyjne wspomnianego już tzw. modułu różnic programowych dla studentów studiów II stopnia (szczególnie w przypadku specjalności Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna). Moduł ten jest zaplanowany równolegle do toku studiów II stopnia, a zatem do przedmiotów poszerzających wiedzę podstawową z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Występuje więc sytuacja, kiedy treści poszerzające są prezentowane przed bardziej podstawowymi, co może dezorientować i negatywnie wpływać na koherencję wiedzy studenta.

Dobór treści i metod kształcenia w ramach przeważającej grupy przedmiotów jest prawidłowy. Są one dobrane zgodnie ze specyfiką przedmiotów i aktualnym stanem wiedzy w naukach społecznych oraz humanistycznych. W przypadkach, gdy realizowane są podczas wykładów i ćwiczeń zostały podzielone logicznie, w uzasadniony sposób. Również generalnie aktualna jest literatura przedmiotu, zazwyczaj trafnie dobrana w odniesieniu do nazwy przedmiotu, treści i zakładanych efektów kształcenia. Treści i metody kształcenia zostały szczegółowo opisane w sylabusach, które mają jednolitą postać graficzną. Na uznanie zasługuje wpisanie w model karty kursu aż trzech form oceny i kontroli postępów studenta (oceny diagnostycznej, formującej i podsumowującej), choć nie wszyscy prowadzący wykorzystują wszystkie te sposoby. Słabszą stroną sylabusów są bardzo niewielki wachlarz stosowanych metod dydaktycznych. Ich opis najczęściej sprowadza się do rozgraniczenia na wykłady i ćwiczenia, bez charakterystyki szczegółowych sposobów prezentowania treści i zadań. Te zastrzeżenia znalazły potwierdzenie w spostrzeżeniach poczynionych w ramach hospitacji losowo wybranych zajęć. Hospitacje te unaoczniły, że zajęcia choć od strony merytorycznej zostały dobrze zorganizowane, opierają się jednak zasadniczo tylko na przekazie słownym. Na płaszczyźnie metodycznej wymagają więc znacznego udoskonalenia, w kierunku: stosowania przez nauczycieli akademickich różnorodnych metod indywidualizacji procesu kształcenia, szczególnie metod dyskusyjnych, aktywizujących, problemowych; szerszego wykorzystania środków multimedialnych i technologii

informacyjnych. Pomimo tych uwag należy jedna podkreślić, że w przeważającej większości przedmiotów dobór metod oraz treści jest prawidłowy i w pełni pozwala na realizację zakładanych celów kształcenia, a także uzyskanie opisanych w sylwetce absolwenta kwalifikacji.

W Uczelni przyjęto prawidłowe formy realizacji zajęć w formie wykładów, ćwiczeń. W planach studiów zostały wyróżnione także rodzaje grup ćwiczeniowych (ćwiczeniowe, konwersatoryjne, seminaryjne). Uczelnia oferuje też wybór poszczególnych specjalności oraz przedmiotów i modułów kształcenia. Studenci mogą dokonywać wyboru wśród zajęć z: wychowania fizycznego, języków obcych, seminarium dyplomowego i placówek odbywania praktyk zawodowych. Proporcje tych zajęć w stosunku do zajęć realizowanych obowiązkowo przez WSH w Lesznie są zgodne z obowiązującymi przepisami.

WSH w Lesznie nie proponuje studentom zajęć w formie właściwego e-learningu (kursy zdalne). Odnosząc się do godzin realizowanych w e-learningu wskazać należy, że forma ta nie stanowi odrębnej, a zwykle jest włączana w cykl kształcenia przedmiotowego i polega na prezentowaniu treści podstawowych lub uzupełniających dla danego przedmiotu (np. zagadnień egzaminacyjnych, testów, prezentacji multimedialnych wykorzystywanych podczas wykładów, itp.). E-learning ma więc charakter tylko wspomagający. W ograniczonym zakresie Internet służy także komunikacji studenta z wykładowcą (brak jednak czatów, klik-meetingów, czy video-konferencji). Dlatego istotne wydaje się udoskonalenie zajęć pod względem metodycznym, a także wzbogacenie opisu i realizacji bardziej różnorodnych metod i form prezentacji treści, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania TI (pełne zajęcia e-learningowe, prezentacje multimedialne).

Studia I i II stopnia na kierunku pedagogika w WSH w Lesznie prowadzone są ramach systemu punktowego ECTS. System budowania punktów ECTS został określony zgodnie z wymogami procesu bolońskiego oraz został zbudowany zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dn. 14 września 2011 r. w *sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta*, a także przepisami wewnętrznymi: *Regulaminem studiów w WSH im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Lesznie* (par. 32) i *Zarządzeniem Dziekana nr 14/2011/2012 z dn. 3 września 2012 roku w sprawie zatwierdzenia procedury stosowania Europejskiego Systemu Transferu Punktów (ECTS)*. Stworzony system określa m.in.: prawidłową liczbę punktów przyporządkowaną liczbie godzin zajęć dydaktycznych realizowanych w kontakcie z nauczycielem akademickim i godzin samodzielnej pracy studenta. Zgodnie z normami przyjętymi także w innych polskich i zagranicznych uczelniach 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godz. pracy studenta. Uczelnia właściwie ustaliła warunki przyznawania punktów za

osiągnięcia studentów, liczbę punktów, minimalną liczbę punktów ECTS, którą należy uzyskać w każdym semestrze studiów (nie mniej niż 30 pkt.; łącznie w przypadku studiów I stopnia – 180 pkt., a II stopnia – 120 pkt.), warunków i zasad transferu punktów ECTS w sytuacji, gdy student przenosi się z innej uczelni oraz warunków i zasad zaliczania punktów ECTS w przypadku, gdy student uczestniczy w programach wymiany krajowej i międzynarodowej.

Aktualnie przypisana liczba punktów ECTS wynosi dla studiów I stopnia 180 pkt., a dla II stopnia - 122 pkt. (z wyjątkiem specjalności *Wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna*, której przyporządkowano 132 pkt.). Punkty są równomiernie rozłożone w semestrach.

Przedmioty realizowane na kierunku pedagogika na poziomie studiów pierwszego stopnia podzielono na: moduł przedmiotów kształcenia podstawowego z zakresu pedagogiki – 44 pkt. ECTS; moduł przedmiotów kształcenia kierunkowego z zakresu pedagogiki – 28 pkt. ECTS; moduł przedmiotów poszerzających – 26 pkt. ECTS; moduł przedmiotów specjalnościowych (dla specjalności *pedagogika resocjalizacyjna* - 28 pkt. ECTS, dla specjalności *wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna oraz terapia pedagogiczna* – 30 pkt. ECTS); praktyki pedagogiczne (dla specjalności *pedagogika resocjalizacyjna* - 13 pkt. ECTS; dla specjalności *Wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna oraz terapia pedagogiczna* – 10 pkt. ECTS); moduł przedmiotów z kształcenia podstawowego z zakresu Terapii Pedagogicznej – 41 pkt. ECTS. W obrębie programu studiów przewidziano moduł przedmiotów do wyboru, na który przypada 57 pkt. ECTS (31,6% ogólnej liczby punktów ECTS i jest to zgodne z regulującymi zarządzeniami).

Na studiach drugiego stopnia przedmioty realizowane na kierunku pedagogika podzielone zostały na: moduł przedmiotów podstawowych, którym przyporządkowano 36 pkt. ECTS, moduł przedmiotów kierunkowych – 26 pkt. ECTS, moduł przedmiotów ogólnych – 35 pkt. ECTS, moduł przedmiotów ogólnych – 35 pkt. ECTS, moduł przedmiotów specjalnościowych – 25 pkt. ECTS i 35 pkt. ECTS dla specjalności *Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna*. Moduł przedmiotów do wyboru obejmuje 48 pkt. ECTS (39,3% ogólnej liczby punktów ECTS i jest zgodny z obowiązującymi zarządzeniami). Punkty ECTS dla modułów składają się z liczby punktów przyporządkowanej danemu przedmiotowi w ramach danej grupy.

Pracownicy WSH w Lesznie generalnie dokonali prawidłowego przypisania punktacji ECTS poszczególnym przedmiotom/modułom kształcenia oraz właściwie określili całkowity nakład pracy studenta związany z realizacją zamierzonych efektów i celów kształcenia (choć w

przypadku niewielu sylabusów zdarzają się niedopatrzenia i nieścisłości, dotyczy to m.in. przedmiotów: „prawne podstawy postępowania w sprawach nieletnich”, „psychologia penitencjarna”, „systemy profilaktyki resocjalizacyjnej”, „wybrane problemy prawa karnego i penitencjarnego”, „teoretyczne podstawy z zakresu edukacji matematycznej”, „podstawy neurolingwistycznego programowania w terapii pedagogicznej”, „diagnoza psychologiczna”, „metodyka edukacji matematycznej i trening umiejętności wychowawczych i komunikacyjnych”, które należy poprawić). Stwierdzić więc można, iż generalnie stosowany na kierunku pedagogika system punktów ECTS oraz zasady ich przyznawania są przejrzyste i zgodne ze ogólnymi standardami kształcenia i standardami kształcenia nauczycieli.

Uwagi można sformułować jedynie w stosunku do tzw. *modułu różnic programowych (przygotowania pedagogicznego i różnic programowych specjalnościowych)* przeznaczonego dla studentów studiów II stopnia podczas realizacji którego student musi zdobyć dodatkowe punkty ECTS (szczególnie uwagi formułować można w przypadku uzupełniania różnic na specjalności: *Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna*, w której nakład pracy studenta w czasie 2 lat może wynieść dodatkowo 56 punktów i zdecydowanie wykracza poza zwyczajowe normy).

Ramowe plany studiów zostały przygotowane prawidłowo. Uczelnia właściwie dobrała formy realizacji zajęć do zakładanych celów i efektów kształcenia. Na studiach I stopnia sekwencja modułów i przedmiotów generalnie przygotowana jest poprawnie, związana z przejściem od przedmiotów teoretycznych do aplikacji wiedzy w praktyce oraz od modułów i przedmiotów ogólnych, podstawowych do specjalnościowych, umieszczanych zazwyczaj od III/IV semestru. Pozytywny przykład w tej mierze stanowi sekwencja zdobywania wiedzy i przygotowania psychologicznego dla studiów specjalności *Pedagogika resocjalizacyjna i terapia pedagogiczna*. Podczas studiów I stopnia przygotowanie psychologiczne przebiega w układzie przedmiotów: „wprowadzenie do psychologii” (I sem.), „psychologia rozwojowa i osobowości” (II sem.), „diagnoza psychologiczna” (III sem.), „psychologia penitencjarna” (IV sem.), „podstawy psychologii klinicznej” (V sem.) i „wybrane problemy z psychopatologii” (VI sem.). Na studiach II stopnia student specjalności *Pedagogika resocjalizacyjna* może poszerzyć swą wiedzę o „wybrane problemy psychologii” (I sem.) i „psychologię przestępczości” (II sem.). Na tym tle negatywnie wyróżnia się umieszczenie przedmiotu „Dydaktyka ogólna” w IV semestrze, równolegle lub po przedmiotach metodycznych takich, jak np.: „Rozwijanie myślenia i języka dzieci w przedszkolu”, „Projektowanie i organizowanie zajęć edukacyjnych w przedszkolu” [na specj. *Wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna oraz terapia pedagogiczna*] i „Metodyka

pracy profilaktyczno-resocjalizacyjnej” [na specj. *Pedagogika resocjalizacyjna i terapia pedagogiczna*]]. Na studiach II stopnia sekwencja modułów i przedmiotów jest w zasadzie uzasadniona, wniosek ten nie uwzględnia jednak tzw. *bloku różnic programowych*, co istotne jest w przypadku specjalności *Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna*, w którym I semestr rozpoczyna się od przedmiotów ściśle metodycznych, takich, jak: „*Konstruowanie programów pracy w szkole i przedszkolu*”. Nie ma pewności, czy student, który nie poznał specyfiki pracy nauczyciela będzie w stanie zrozumieć treści i nabyć umiejętności potrzebne do zaliczenia tego przedmiotu. Powyższy przedmiot winien być umieszczony w planie studiów po przedmiotach o większej ogólności, takich, jak: „*Współczesne koncepcje edukacji przedszkolnej i edukacji wczesnoszkolnej*”, „*Metodyka wychowania i nauczania dzieci w młodszym wieku szkolnym i przedszkolnym*”, czy „*Planowanie i organizacja pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym i młodszoszkolnym*” [ta ostatnia nazwa nie ma teoretycznych podstaw!!!].

Na studiach I stopnia w zdecydowanej większości sylabusów trafnie określono wymagania wstępne, z zachowaniem właściwej sekwencji przedmiotów (wyjątek stanowią wymagania do przedmiotów: „*Rozwijanie myślenia i języka dzieci w przedszkolu*”, „*Pedagogika wychowania przedszkolnego*” realizowane w III semestrze oraz „*Pedagogika edukacji wczesnoszkolnej*” realizowana w IV semestrze, w których wymaganiem wstępnym jest wiedza z dydaktyki [ogólnej], przedmiotu, który jest przewidziany w IV semestrze). W niewielkiej liczbie przedmiotów na studiach II stopnia brak istotnych danych na temat wymagań wstępnych. Dotyczy to m.in. przedmiotów: „*Metodyka pracy socjoterapeutycznej*”, „*Psychologia starzenia się i starości*”, „*Systemy pomocy społecznej i resocjalizacji na tle porównawczym*”, „*Rodzina z osobami niepełnosprawnymi*”, „*Seminarium magisterskie*”. Ogólnie układ większości przedmiotów jest logiczny, zapewnia też możliwość zrozumienia interdyscyplinarnych związków i zależności pomiędzy poszczególnymi treściami.

Ze względu na specyfikę realizowanych specjalności mimo profilu ogólnoakademickiego WSH w Lesznie dba o praktyczne przygotowanie studentów. Organizację praktyk studenckich określa od 1 października 2012 „*Regulamin praktyk w Wyższej Szkole Humanistycznej im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Lesznie*”. Wymiar godzin, termin, miejsca odbywania praktyk, sposób ich dokumentacji i kontroli oraz szczegółowe zadania opisane są w załącznikach 1-6 tego regulaminu, sylabusach oraz w czterech dokumentach pt. „*Szczegółowe ustalenia dotyczące praktyki pedagogicznej z zakresu terapii pedagogicznej dla studentów specjalności: Wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna oraz terapia*

pedagogiczna, studia I stopnia, Pedagogika resocjalizacyjna i terapia pedagogiczna, studia I stopnia”, „*Praktyka pedagogiczna w ramach przygotowania pedagogicznego*”, „*Szczegółowe ustalenia dotyczące praktyki zawodowej dla studentów specjalności: wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna oraz terapia pedagogiczna, studia I stopnia*” „*Szczegółowe ustalenia dotyczące praktyki zawodowej dla studentów specjalności: Pedagogika resocjalizacyjna i terapia pedagogiczna, studia I stopnia*”, będących formą instrukcji do praktyk.

Zgodnie z informacją zawartą w analizowanej dokumentacji procesu kształcenia:

- na kierunku pedagogika, specjalność: *pedagogika resocjalizacyjna i terapia pedagogiczna*, studia I stopnia obowiązkowo realizowane jest 260 godzin praktyki jako:
 - praktyka pedagogiczna z zakresu Terapii Pedagogicznej (w wymiarze 60 godzin, termin realizacji II rok studiów, zaliczenie IV semestr, 3 punkty ECTS);
 - praktyka zawodowa (w wymiarze 50 godzin, termin realizacji II rok studiów, zaliczenie IV semestr, 2 punkty ECTS);
 - praktyka pedagogiczna w ramach przygotowania pedagogicznego (w wymiarze 150 godzin, termin realizacji II/III rok studiów, zaliczenie V i VI semestr, 8 punktów ECTS);
- na kierunku pedagogika, specjalność: *wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna oraz terapia pedagogiczna* studia I stopnia obowiązkowo realizowane jest 210 godzin praktyki jako:
 - praktyka pedagogiczna z zakresu Terapii Pedagogicznej (w wymiarze 60 godzin, termin realizacji II rok studiów, zaliczenie IV semestr, 3 punkty ECTS);
 - praktyka zawodowo-pedagogiczna w ramach przygotowania pedagogicznego (w wymiarze 150 godzin, termin realizacji II/III rok studiów, zaliczenie V i VI semestr, 8 punktów ECTS);

Praktyki na kierunku pedagogika zostały zaplanowane w liczbie godzin zgodnej z obowiązującymi przepisami, a program, wymiar i termin praktyk umożliwia zrealizowanie celów i efektów kształcenia przypisanych praktykom. Wskazywanymi celami praktyki są: zapoznanie się ze specyfiką placówek, przygotowanie do samodzielnego podejmowania kontaktów interpersonalnych, wdrożenie do samodzielnej realizacji zadań wynikających z roli zawodowej, poznanie metod i form pracy zespołowe, przygotowanie do rozwiązywania dylematów etycznych, poznanie zasad bhp i uzyskanie informacji zwrotnych oraz projektowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego i osobistego. Odbywanie praktyki w systemie zaplanowanym przez WSH w Lesznie umożliwia opanowanie zakładanych efektów oraz uwzględnia specyfikę poszczególnych specjalności.

W instrukcjach praktyk danego typu i dla danej specjalności wskazano na czynności, obowiązki i zadania studentów. Prawidłowo określono system kontroli i zaliczania praktyk. Studenci, którzy odbywają praktykę prowadzą dziennik praktyk i teczkę portfolio. Podczas wizytacji zapoznano się z losowo wybranymi przykładami harmonogramu, sprawozdania oraz portfolio praktyk i stwierdzono prawidłowość w ich prowadzeniu i ocenie.

Studenci odbywają praktyki w różnych rodzajach placówek, określonych programem poszczególnych specjalności. Miejsca praktyk zostały dobrane właściwie (m.in.: przedszkola, szkoły podstawowe – I etap edukacyjny, gimnazja, specjalistyczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Kuratorski Zespół Służby Sądowej ds. Rodzinnych i Nieletnich, Ośrodek Wspomagania Rodziny/Centrum Interwencji Kryzysowej, Areszt Śledczy / Zakład Karny; Zakład Poprawczy / Schronisko dla Nieletnich / Policyjna Izba Dziecka; MONAR, Poradnia Leczenia Uzależnienia i Współuzależnienia; Dom Młodzieży; Świetlice Socjoterapeutyczne; Miejska i Powiatowa Komenda Policji). W dokumentacji praktyk zawodowych brak jednak wzorów umów oraz zestawienia podpisanych umów z placówkami, w których odbywają się praktyki. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w „Regulaminie...” student ma prawo do samodzielnego proponowania miejsca odbywania praktyki oraz zwolnienia z obowiązku praktyki pod warunkiem przedstawienia zaświadczenia potwierdzającego zatrudnienie/odbycie stażu/odbycie praktyki w instytucjach zgodnych z wybraną specjalnością (studenci na specjalności *Wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna* muszą do wniosku dołączyć portfolio) oraz akceptacji wyboru przez opiekuna praktyk. Samodzielny wybór w tym względzie ułatwia organizację praktyk na studiach niestacjonarnych jednak utrudnia zarazem ocenę i wartościowanie jakości praktyk. Generalnie jednak zaplanowany system organizacji, opieki i zaliczania praktyk stwarza warunki do nabycia przez studenta studiów I stopnia umiejętności praktycznych. Program praktyk uznać należy za spójny z programem studiów oraz związany z realizacją standardów specjalności nauczycielskich.

Umiejscowienie i wymiar praktyki na II stopniu dla specjalności *Wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna*, które jest także zgodne ze standardami z dn. 17.01.2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. Z 2012 r. poz. 131). W przypadku absolwentów bez przygotowania pedagogicznego obejmuje obowiązek odbycia 150 godzin praktyki zawodowej w module różnic programowych, w tym 2 tygodnie w przedszkolu i 2 tygodnie praktyki z edukacji wczesnoszkolnej, a dla nauczycieli innych specjalności - 120 godzin praktyki zawodowej w module różnic programowych, w tym 2 tygodnie w przedszkolu i 2 tygodnie praktyki z

edukacji wczesnoszkolnej. W dostarczonych przez WSH w Lesznie dokumentach zauważyć należy jednak brak regulacji dotyczących systemu organizacji, opieki i zaliczania praktyk na studiach II stopnia.

W WSH w Lesznie zajęcia realizowane są wyłącznie w trybie studiów niestacjonarnych. Ogólna liczba godzin na studiach pierwszego stopnia wynosi 1400 dla specjalności *Pedagogika resocjalizacyjna i terapia pedagogiczna* i 1445 na specjalności *wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna oraz terapia pedagogiczna*, a na studiach drugiego stopnia na realizację większości specjalności jest przewidziane 580 godzin (wyjątek stanowi specjalność *Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna* – 720 godzin). Wskazany wymiar godzin odnosi się jedynie do zajęć prowadzonych w bezpośrednim kontakcie z wykładowcą. Zjazdy najczęściej odbywają się w odstępach dwutygodniowych, od piątku do niedzieli, najczęściej w soboty i niedziele. W piątki zajęcia zaplanowane bywają od 16.00, w soboty od 8.15 do godzin popołudniowych (do 18 lub 20.15), w niedzielę zajęcia trwają zazwyczaj krócej. Na poszczególne zajęcia przewidziane są w bloki po dwie godziny dydaktyczne, czasem jednak wykład z jednego przedmiotu obejmuje 5 lub 6 godzin lekcyjnych (np. studia I stopnia, zajęcia 09.02.2014r. „*Dydaktyka ogólna*” 5 godzin wykładu, „*Socjologia wychowania*” 6 godzin wykładu), co wydatnie może ograniczyć możliwość percepcji i aktywność studentów. Nie przewidziano odrębnych zjazdów przeznaczonych na sesje egzaminacyjne.

Analiza dokumentacji, rozmowy z kadrą oraz hospitacje pozwalają na pozytywną ocenę realnej organizacji kształcenia na kierunku pedagogika, studia I i II stopnia, w trybie studiów niestacjonarnych, w kontekście możliwości osiągnięcia przez studentów założonych celów i efektów kształcenia. Rozkład zajęć wydaje się być planowany racjonalnie w uwzględnieniem potrzeb i możliwości studentów niestacjonarnych. Włączenie studentów w proces decyzyjny w tym względzie potwierdza fakt, iż zgodnie z przedstawioną dokumentacją niektóre szczegółowe decyzje dotyczące rozkładu zajęć ustala się na podstawie sondażu studenckiego, plany studiów i harmonogramy znajdują się na stronie uczelni, a dziekanat poprzez Internet i system smsów sprawnie informuje o zaistniałych modyfikacjach w harmonogramach.

Proporcja zajęć ćwiczeniowych w stosunku do wykładów odpowiada standardom kształcenia i wynosi dla specjalności *Pedagogika resocjalizacyjna i terapia pedagogiczna* 48:52, a dla specjalności *wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna oraz terapia pedagogiczna* 50:50 (studia I stopnia). W przypadku studiów II stopnia dominują wykłady, które stanowią od 70% (na specjalności *socjoterapia*) do 78% (na specjalności *promocja*

zdrowia) form prowadzenia zajęć. Położenie nacisku na ten sposób prezentacji wiedzy może budzić wątpliwości w przypadku realizacji założonych efektów na specjalności *Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna*, która ze względu na swoją specyfikę wymaga zdecydowanie większej liczby godzin zajęć praktycznych (przykład może stanowić praktyczny przedmiot „*Konstruowanie programów pracy w szkole i przedszkolu*”, który jest realizowany tylko w formie wykładów). Według dostarczonych przez WSH w Lesznie dokumentów liczebność studentów podstawowego toku studiów wynosi do 66 osób w grupach ćwiczeniowych, do 39 osób w przypadku grup z tzw. modułu różnic i modułu przygotowania pedagogicznego oraz do 16 osób w grupach seminaryjnych. Znaczna liczba uczestników grup ćwiczeniowych podyktowana być może uwarunkowaniami ekonomicznymi może rzutować negatywnie na jakość kształcenia i realizacji założonych celów i efektów, nie sprzyja aktywności studentów podczas zajęć, ogranicza możliwości do dyskusji i indywidualnej polemiki. W świetle przepisów formy zajęć praktycznych w WSH w Lesznie generalnie nie budzą jednak zastrzeżeń, dobrane poprawnie do ogólnoakademickiego profilu kształcenia, charakteru treści i założonych do realizacji kompetencji.

Na wizytowanym kierunku studenci mogą indywidualizować swój proces kształcenia poprzez trzy kierunki działań, które zostały wyróżnione w punktach 12-15 oraz 25 *Regulaminu studiów* WSH w Lesznie. Dodatkowo przewidziana jest indywidualizacja kształcenia poprzez opisaną już realizację przedmiotów do wyboru. Zaplanowano także indywidualną możliwość ustalania rodzaju i terminów praktyk. Działania pierwszego typu dotyczą studentów osiągających szczególnie dobre wyniki w nauce. Studenci ci mogą po pierwszym roku występować do dziekana o możliwość indywidualnego planu studiów i programu kształcenia pod kierunkiem opiekuna naukowego. Szczegółowe zasady studiowania wg indywidualnego planu są określone w *Regulaminie studiów*. Jednak po rozmowie z przedstawicielami WSH w Lesznie ustalono, że żaden student nie skorzystał ani z indywidualnej organizacji ani z indywidualnego planu studiów. Druga forma indywidualizacji polega na wyrażeniu przez dziekana zgody na indywidualną organizację studiów studenta (na rok akademicki lub semestr), która jest spowodowana trudnymi, szczególnymi sytuacjami życiowymi studenta. Obejmuje ona wówczas możliwość zmiany terminów i form zaliczania przedmiotów przez studentów. Warunkiem przedłużenia indywidualnej organizacji studiów jest nienaruszenie zasad *Regulaminu* i osiąganie przez studenta pozytywnych wyników w nauce.

Trzeci kierunek indywidualizacji i usprawnień dotyczy studentów z niepełnosprawnością. Działa Biuro ds. Studentów Niepełnosprawnych. Dla osób

niepełnosprawnych SWH w Lesznie zapewnia dogodne warunki studiowania pod względem infrastruktury (sprzęt specjalistyczny), samego procesu dydaktycznego, a także indywidualizacji wymagań – studenci mogą ubiegać się o dostosowanie sposobu organizacji procesu dydaktycznego do rodzaju niepełnosprawności oraz wybierać grupę zajęciową. Należy sformułować jednakże następujące zalecenia, dotyczące potrzeby udoskonalenia formy identyfikacji studentów zdolnych – zintensyfikowania sposobów motywacji i pomocy studentom uzdolnionym poprzez np. uczestnictwo w kołach naukowych i projektach badawczych, fundusz stypendialny dla wybitnych i wyróżniających się studentów oraz położenie większego nacisku na dostosowanie infrastruktury uczelni do usprawnień dla osób niepełnosprawnych.

- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą na studiach pierwszego i drugiego stopnia w WSH w Lesznie spójną całość. Plany studiów I i II stopnia są tak skonstruowane, by poszczególne przedmioty, poza nielicznymi wyjątkami, wzajemnie się dopełniały zarówno w układzie czasowym, jak i treściowym (w sekwencji: podstawy teoretyczne – aplikacje metodyczne; przedmioty ogólne – specjalistyczne; wiedza/umiejętności ogólne – wiedza/umiejętności praktyczne). Spójny system obejmuje także praktyki, które uzupełniają się i wzmacniają uzyskaną przez studenta wiedzę teoretyczną, jego umiejętności i kompetencje ukształtowane na poszczególnych przedmiotach, a także pozwalają zdobyć podstawowe doświadczenie w przyszłej pracy zawodowej.

Kierunek pedagogika w WSH w Lesznie jest po raz pierwszy poddawany ocenie programowej.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Program kształcenia na kierunku pedagogika w WSH w Lesznie stwarza możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia zgodnych z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji* wraz z załącznikami dot. *Wzorcowych efektów kształcenia dla kierunku pedagogika studia pierwszego stopnia - profil ogólnoakademicki i studia drugiego stopnia - profil ogólnoakademicki*, a także uwzględnia specyfikę treści programowych dla standardów kształcenia nauczycieli zgodnych z zarządzeniem z dnia rozporządzeniu z dn. 17.01.2012 r. w

sprawie standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. Z 2012 r. poz. 131). Uczelnia prawidłowo opracowała szczegółowe sylwetki absolwentów. Pozwala, zatem nabyć studentom zakładane kwalifikacje. Uwagi może budzić jedynie tzw. *modułu różnic programowych*, którego realizacja może utrudniać o rzetelnego przygotowania merytorycznego na specjalności *Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna*. Aby zoptymalizować jakość kształcenia wydaje się uzasadnione rozważenie możliwości ograniczenia liczby kandydatów na specjalność *Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna* do grona absolwentów kierunków nauczycielskich (a także wpisanie tych założeń do wymogów rekrutacyjnych oraz zmianę opisu kwalifikacji w sylwetce absolwenta). Czas trwania studiów (studia I stopnia – sześć semestrów, II stopnia – czterech semestrów) jest wystarczający do osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. Jest on także zgodny z przepisami nadrzędnymi. Generalnie przedmioty zostały zaplanowane w prawidłowej sekwencji. Właściwie dobrane zostały także metody kształcenia. Treści kształcenia poszczególnych przedmiotów są z reguły odpowiednie do zakładanych celów i efektów i zgodnie z aktualnym stanem wiedzy. Dobór form i metod realizacji zajęć przedmiotów/modułów kształcenia we wszystkich specjalnościach (także nauczycielskich) realizowanych w ramach kierunku pedagogika nie budzi zastrzeżeń, jest zgodny z specyfiką poziomów i profilem kształcenia. Często jednak są to metody w zbyt małym stopniu aktywizujące i pobudzające zainteresowanie studentów, nie sprzyjające samodzielnemu nabywaniu zakładanych efektów. Wprawdzie w Uczelni stosunkowo dużo zajęć realizowanych jest w formie wykładów, ale równocześnie Uczelnia bardzo dba o jakość, prawidłową ilość i kontrolę zaplanowanych praktyk, tak w przypadku kierunków nauczycielskich, jak i nie nauczycielskich.

Koncepcja realizacji praktyk jest odpowiednia do zakładanych efektów i stanowi integralny element koncepcji kształcenia. Studenci odbywają praktyki w instytucjach zgodnie z wyborem danej specjalności. W dokumentacji znajdują się informacje na temat regulaminu, i celu oraz przebiegu praktyk, a także wymagań stawianych studentom.

Zasadny przyznawania punktów ECTS, ich przeliczania, przenoszenia są zgodne z obowiązującymi uregulowaniami formalno-prawnymi, a także przepisami wewnętrznymi. Programy studiów przewidują realizację wymaganych punktów ECTS, które są adekwatne do poszczególnych przedmiotów w ramach modułów oraz nakładu czasu pracy studenta.

Sposób organizacji procesu kształcenia należy uznać za właściwy i dostosowany do potrzeb studentów niestacjonarnych. Zajęcia dydaktyczne w WSH w Lesznie odbywają się w

zjazdach weekendowych. Jednostka w koniecznym stopniu zapewnia studentom możliwość korzystania z indywidualnej organizacji studiów.

2) Analiza realizowanych na kierunku pedagogika, na studiach I i II stopnia treści programowych, pozwala na wniosek, że zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne określone przez Jednostkę dla kierunku pedagogika studia I i II stopnia tworzą spójną całość. Plany studiów I i II stopnia są tak skonstruowane, by poszczególne przedmioty wzajemnie się dopełniały. Kontrowersje wzbudzają możliwości równoległej realizacji tzw. modułu różnic programowych na specjalności *Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna*.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzi 19 nauczycieli wskazanych przez Uczelnię do minimum kadrowego oraz 55 pozostałych pracowników prowadzących zajęcia. Struktura kwalifikacji pracowników naukowo-dydaktycznych gwarantuje osiągnięcie celów i efektów określonych w programie studiów ocenianego kierunku. Spośród samodzielnych nauczycieli akademickich wskazanych do minimum kadrowego dla studiów I stopnia: 6 osób posiada dorobek z obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk społecznych, dyscyplin: pedagogika, nauki o polityce; spośród doktorów: 7 osób posiada dorobek z obszaru nauk społecznych, dyscypliny: pedagogika, 1 osoba z obszaru nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych, dyscypliny: filozofia. Spośród samodzielnych nauczycieli akademickich wskazanych do minimum kadrowego dla studiów II stopnia: 5 osób posiada dorobek z obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk społecznych, dyscyplin: pedagogika (4), nauki o polityce (1); oraz jedna z obszaru nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych, dyscypliny: filozofia; spośród doktorów: 4 osoby posiadają dorobek z obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk społecznych, dyscyplin: pedagogika, psychologia, nauki o polityce, jedna osoba posiada dorobek z obszaru nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych, dyscypliny: filozofia. Jedna osoba nie posiada żadnego dorobku naukowego z ostatnich 4 lat i nie jest zaliczona do minimum kadrowego. W związku z tym brakuje jednej osoby w grupie doktorów do spełnienia warunku minimum kadrowego. Należy stwierdzić, że na ocenianym kierunku kadra zapewnia realizację celów i efektów kształcenia.

- 2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,

Minimum kadrowe dla studiów I stopnia tworzy 7 profesorów i dr habilitowanych oraz 8 doktorów, a dla studiów II stopnia 6 profesorów i dr hab. oraz 5 doktorów (brak jest w związku z tym jednego doktora, którego ZO nie zaliczył ze względu na brak dorobku naukowego). Dorobek naukowy kadry stanowiącej minimum kadrowe, jak i kadry spoza minimum kadrowego jest adekwatny do realizowanego przez nich programu, dla którego przyporządkowano obszar nauk humanistycznych, dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina filozofia, i społecznych, dziedzinę nauk społecznych, dyscypliny: pedagogika, psychologia, nauki o polityce. Zajęcia praktyczne prowadzone są przez doświadczonych praktyków. Wszystkim osobom stanowiącym minimum kadrowe powierzono zajęcia z przedmiotów, którym przypisano szczegółowe efekty kształcenia pozostające w zgodzie z reprezentowanymi przez nich obszarami wiedzy, dziedzinami nauki oraz dyscyplinami naukowymi.

Po dokonanej analizie pod względem formalnym akt, osób które wchodzi w skład minimum kadrowego na kierunku „pedagogika”, należy uznać, iż zostały spełnione warunki określone w **§ 14 ust. 1** rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.) – *minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora* oraz w **§ 15 ust. 1** – *minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora*.

Ponadto zostały spełnione wymagania określone w **§ 13 ust. 1** powyższego rozporządzenia (*do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru*), **§ 13 ust. 2** (*do minimum kadrowego dla*

studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich są wliczani nauczyciele akademicki, dla których uczelnia ta stanowi podstawowe miejsce pracy, zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów), § 13 ust. 3 (nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra).

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w **art. 112a** ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym. Kwalifikacje naukowe nauczycieli akademickich potwierdzają odpowiednie dokumenty zawarte w ich teczkach osobowych. Deklarowane doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji – świadectwach pracy.

Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiącymi minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku **spełnia** wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445) i wynosi 1:16.

3.jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Uczelnia prowadzi dobrą politykę kadrową. Nauczyciele akademicki na kierunku „pedagogika” reprezentują obszary nauk humanistycznych i nauk społecznych. Większość nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe, jak i z poza minimum kadrowego, współpracuje z Uczelnią od początku jej funkcjonowania. Można stwierdzić na tej podstawie, że minimum kadrowe jest stabilne. Nauczyciele akademicki

prowadzą badania i posiadają publikacje w zakresie odpowiadającym przedmiotom i realizowanym w nich efektem kształcenia. Uczelnia stwarza warunki do rozwoju i podnoszenia kwalifikacji kadry. Nauczyciele akademicy wysoko oceniają warunki pracy oraz formy wspierania ich w rozwoju naukowym i dydaktycznym.

Hospitowane zajęcia były prowadzone na dobrym akademickim poziomie, ich merytoryczna zawartość nie wzbudziła zastrzeżeń, realizowane treści były zgodne z sylabusami przedmiotów.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ W PEŁNI dla studiów I stopnia; ZNACZĄCO dla studiów II stopnia

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów kształcenia na kierunku pedagogika.
- 2) Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów. Dla studiów pierwszego stopnia minimum kadrowe jest spełnione, natomiast dla studiów II stopnia brakuje jednej osoby w grupie doktorów (jedna osoba nie ma dorobku naukowego z ostatnich 4 lat).
- 3) Jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Wyższa Szkoła Humanistyczna w Lesznie rozpoczęła działalność w budynku stanowiącym własność Założyciela, położonym w centrum miasta Leszna przy ul. Krótkiej 5. Przedmiotowy budynek został oddany do użytku w marcu 1996 r., a rozbudowany w 1997 r. Jego powierzchnia wynosi 1284 m². Znajdują się w nim sale wykładowe, sala konferencyjno-seminaryjna oraz klimatyzowana aula na 200 słuchaczy.

Na podstawie aktu notarialnego (Repetitorium „A” nr 3341/2004) z dnia 08 kwietnia 2004 roku Ucznia jest użytkownikiem wieczystym do dnia 05 grudnia 2089 roku, nieruchomości położonej w Lesznie przy ul Krótkiej 4 w skład której wchodzi działka gruntu nr 110/1 o

obszarze 0,05,68 ha, zabudowana i właścicielem budynku biurowego „B” o powierzchni użytkowej 526,20m² budynku kotłowni o powierzchni użytkowej 43.40 m² , i budynku usługowego /magazynowego/ o powierzchni użytkowej 25.80 m² , stanowiących odrębny od gruntu przedmiot własności , znajdujących się na tej działce.

Na podstawie aktu notarialnego /Repetytorium A nr 7525/2005/ z dnia 19 października 2005 roku, Uczelnia posiada prawo użytkowania wieczystego działki gruntu nr 118/2 o obszarze: 0,07,39 ha położonej w Lesznie przy ul Krótkiej 4 zabudowanej budynkiem biurowo-usługowym, stanowiącym odrębny od gruntu przedmiot własności o łącznej powierzchni 351m².

Ponadto, dnia 4 września 2006 roku zawarto porozumienie w sprawie warunków korzystania z pomieszczeń w obiekcie dydaktycznym położonym w Lesznie przy ul Królowej Jadwigi 10 pomiędzy Zakładem Doskonalenia Zawodowego z siedzibą w Poznaniu a Wyższą Szkołą Humanistyczna w Lesznie ul Krótka 5 . W zgodzie z zawartym porozumieniem ZDZ oddał w najem do dyspozycji Uczelni pomieszczenia dydaktyczne wraz z przynależnościami o łącznej powierzchni 755m².

Całość stanowi nowoczesna baza lokalowa - pięć budynków A,B,C,D,E w których na powierzchni blisko 5 tys m² (wg oświadczenia kanclerza Uczelni) pomieszczono: trzy sale wykładowe na 200, 250 oraz bardzo nowoczesna, wielofunkcyjna sala na 500 miejsc. Uczelnia posiada 24 sale dydaktyczne od 40 do 150 osób, dwie pracownie komputerowe wyposażone w 21 stanowisk stacjonarnych i 20 komputerów przenośnych, salą do nauki języków obcych wyposażoną w urządzenia sterujące do prowadzenia zajęć językowych.

Niemal wszystkie sale dydaktyczne wyposażone są w sprzęt multimedialny (rzutniki ekrany, magnetowidy, telewizory). Uczelnia posiada budynki z dostępną bezpłatną usługą Hotspot, umożliwiającą studentom podłączenie się do szerokopasmowego Internetu.

Sale i korytarze, miejsca wypoczynku dla studentów są estetyczne, dobrze doświetlone, spełniają wymogi funkcjonalności .

Dziekanat zorganizowany jest na parterze uczelni w dwóch modułach: pierwszy- w którym jest sekretariat oraz pokoje dziekana i prodziekana, drugi - dla obsługi studentów. Dziekanat pracuje w oparciu o autorski program komputerowy – Bazus”. Program BAZUS pozwala na wygenerowanie dowolnego raportu związanego z procesem kształcenia, (indeksy, karty zaliczeniowe) zadaniami kadry naukowo-dydaktycznej, administracyjnej i obsługi, ewidencji studentów, plany zajęć. Zawiera wszystkie bazy biura. Umożliwia zbieranie danych na temat karier studentów, badania losów absolwentów.

W uczelni od roku akademickiego 2011/2012 wprowadzono karty zaliczeniowe elektroniczne, prowadząc jednocześnie ich podwójną ewidencję; tradycyjną i elektroniczną. Od roku 2012/13 prowadzona jest wyłącznie wersja elektroniczna kart zaliczeniowych.

Personel administracyjny uczelni posiada służbowe, estetyczne stroje co dodatkowo pozwala studentowi na szybką identyfikację pracownika uczelni. ZO oceniający nie podziela zdania sygnalizowanych przez niektórych studentów o braku kompetencji pracowników dziekanatu. ZO stwierdza zadawalającą biegłość posługiwania się programem komputerowym BAZUS oraz uporządkowanie dokumentów w dziekanacie.

W holu głównym zainstalowano monitory dotykowe, pozwalające studentom na odnalezienie, w każdej chwili istotnych informacji dotyczących studiów. Oprócz tego informacje takie zamieszczane są systematycznie na tablicach ogłoszeń, wyeksponowanych w holu głównym.

W uczelni są podjazdy (w „starej” części uczelni) i windy umożliwiające swobodne przemieszczanie się osób niepełnosprawnych. Toalety przestronne, estetyczne, znajdujące się niemal na każdym półpiętrze. W uczelni, co jest warte podkreślenia, znajduje się dodatkowe pomieszczenie dla matki z malutkim dzieckiem, w którym może swobodnie przewinąć dziecko.

W strukturze organizacyjnej Uczelni wyróżniono Biuro Studiów Podyplomowych. Uczelnia posiada szeroką ofertę studiów podyplomowych, aktualnie prowadzonych jest 20 rodzajów studiów.

Biblioteka i czytelnia mieszczą się w nowym budynku Uczelni przy ul Krótkiej 4. Biblioteka obsługiwana jest w systemie SOWA. Podział woluminów dokonano według Uniwersalnego Układu Dziesiętnego (UKD). Czytelnicy mogą przeglądać katalog biblioteki jak i rezerwować książki poprzez stronę internetową (www.biblioteka-leszno.pl). Dostęp do księgozbioru ma każda osoba po okazaniu dowodu osobistego lub legitymacji studenckiej. Księgozbiór, który obecnie liczy ok 15 tys woluminów dostosowany do prowadzonych w uczelni kierunków studiów i specjalności. Księgozbiór jest systematycznie, często na życzenie studentów i pracowników uzupełniany o najnowsze monografie naukowe.

W skład zbiorów wchodzi czasopisma w prenumeracie – około 30 czasopism z tego dla kierunku pedagogika 19 czasopism (Polityka Społeczna, Forum Akademickie, Narkomania i Alkoholizm, Wspólne Tematy, Wychowanie w Przedszkolu, Nowe Horyzonty Edukacji , Głos Pedagogiczny, Szkoła Specjalna, Nowa Szkoła, Kultura i Społeczeństwo,

Niepełnosprawność i Rehabilitacja, Praca Socjalna, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, Charaktery, Psychologia w szkole, Przegląd Epidemiologiczny, Roczniki PZH, Ruch Pedagogiczny, Societas Communitas).

Biblioteka gromadzi i prowadzi sprzedaż publikacji Wydawnictwa WSH. Uczelnia w roku 2004 zawarła, a w 2005 oraz 2010 aktualizowała porozumienia z innymi bibliotekami: Publiczną Biblioteką Pedagogiczną w Lesznie z działającymi filiami w Gostyniu, Kościanie i Rawiczu oraz Miejską Biblioteką Publiczną im. Stanisława Grochowiaka w Lesznie umożliwiając studentom korzystanie z zasobów tych bibliotek zarówno na miejscu jak też wypożyczając na zewnątrz. W dokumentacji uczelni brak dokumentu potwierdzającego dalsze trwanie zawartego porozumienia. O kontynuowaniu współpracy może jedynie świadczyć ustna deklaracja Pani Kierownik Biblioteki WSH oraz Kanclerza Uczelni.

Studenci kierunku pedagogika mają do dyspozycji sale wykładowe, ćwiczeniowe i seminaryjne wyposażone w odpowiedni sprzęt multimedialny. Istotne jest dostosowanie wielkości sal dydaktycznych do liczby studentów na poszczególnych zajęciach. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA pozytywnie wypowiadali się na temat infrastruktury Uczelni oraz instytucji, w których odbywają się praktyki studenckie. ZO potwierdza te opinie. Istotne jest również dostosowanie infrastruktury WSH do potrzeb osób niepełnosprawnych (wyposażenie budynków w podjazdy, windy oraz dostosowanie łazienek). W Uczelni nie istnieją bariery architektoniczne, które uniemożliwiałyby poruszanie się osób z niepełnosprawnościami.

Uczelnia zapewnia odpowiedni dostęp do literatury i czasopism naukowych dzięki funkcjonowaniu Biblioteki WSH. Studenci pozytywnie ocenili dostępność podręczników niezbędnych w procesie kształcenia. Istotne jest wyposażenie Biblioteki WSH w stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Infrastruktura dydaktyczna umożliwia odpowiednią realizację procesu kształcenia zarówno z punktu widzenia ZO PKA jak i oceny studenckiej. Istotne jest dostosowanie budynków Uczelni do potrzeb osób niepełnosprawnych.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Uczelnia zabezpiecza środki finansowe na wydawanie publikacji naukowych pracowników i studentów Uczelni. Największa ilość publikacji dotyczy zakresu pedagogiki także zgodnie z prowadzonymi specjalnościami kształcenia studentów. Do tej pory zostały wydane następujące tytuły:

„Pampaedia (numery 1-5)”, „Życie w Lesznie”, „Społeczne funkcje szkolnictwa w Finlandii”, „Kultura popularna i (re)konstrukcje tożsamości”, „Jednostka, społeczeństwo i edukacja w globalnym świecie”, „Ku dobrej edukacji”, „Edukacja dziś – jutro”, „Edukacja a sens bycia”, „Stosunki pracy w sektorze MSP na przykładzie Kępińsko-Ostrzeszowskiego Zagłębia Meblowego”, „Proces tworzenia Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego a działalność wyższych uczelni w Polsce”, „Współczesne tendencje w doradztwie zawodowym”, „Zwierzaki z mojej paki”, „Niepełnosprawni w Unii Europejskiej”, „Dydaktyka literatury XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX”, „Słyszać tylko szept”, „Seksualność dorosłych dzieci alkoholików”, „Starość w perspektywie studiów pedagogicznych”, „Po imieniu”, „Praca magisterska w pedagogice”, „Młodzież ze środowisk zagrożonych marginalizacją wobec własnej przyszłości”, „Parada zwierząt”, „Życie jak dmuchawiec”, „Frustracje”, „Jak ubrać”, „Osoby niepełnosprawne w transporcie miejskim”, „W hołdzie Stanisławowi Leszczyńskiemu”, „Pocztówki z Europy”, „Przystosowanie szkolne dzieci sześciolletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”, „Edukacja dla bezpieczeństwa w społecznościach lokalnych”, „Sens życia w teorii i badaniach naukowych”, „Potencjał szkoły w tworzeniu więzi ze środowiskiem”, „Dialogi o kulturze i edukacji”.

Na podkreślenie zasługuje fakt wydawania serii „Studenckie Zeszyty Naukowe (numery 1-43)”, w których publikowane są najlepsze artykuły studentów opracowane z prac seminaryjnych. W ramach wsparcia naukowego studenci (studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych) kierunku pedagogika mają możliwość uczestnictwa w Studenckich Kołach Naukowych (SKN). Studenci pozytywnie ocenili działalność kół naukowych. W ostatnich latach studenci byli współautorami 4 publikacji oraz 1 projektu badawczego, który jest w trakcie realizacji. Incydentalnie studenci uczestniczą w seminariach i konferencjach

naukowych. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wskazali, iż nie są zainteresowani udziałem w przedsięwzięciach naukowych, z uwagi na ich dużą aktywność zawodową.

Decyzją Rektora WSH (zarządzenie nr 18/2002) w Uczelni działa Koło Naukowe Pedagogów do którego należą głównie studenci studiów stacjonarnych. Studenci Koła zrealizowali projekt badawczy, którego badanie koncentrowało się wokół zagadnień związanych z jakością życia, tożsamością młodych ludzi, problematyką młodych dorosłych oraz zażywania środków psychotropowych. Wyniki badań zaprezentowano na konferencji Kół Naukowych w PEDAGOGIUM w Warszawie w maju 2009 r. Efektem finalnym jest publikacja studentek pt: *W kręgu iluzji. Jakość życia młodych dorosłych, którzy w okresie adolescencji zażywali środki psychoaktywne* w: Problemy współczesnej resocjalizacji, Wyd. Pedagogium Warszawa 2010 s.275-287

Pracownicy uczelni przeprowadzili pięć projektów badawczych, których wyniki zostały opublikowane w monografiach naukowych. Dotychczas pracownicy Uczelni opublikowali 28 monografii naukowych z zakresu pedagogiki w serii, „Studia i Monografie Wyższej Szkoły Humanistycznej w Lesznie” oraz „Skrypty i podręczniki”

Uczelnia wspiera aktywność pracowników w konferencjach naukowych, w Uczelni prowadzony jest wykaz udziału pracowników w konferencjach naukowych w różnych ośrodkach akademickich oraz tych organizowanych w Uczelni, głównie przy współpracy z UAM w Poznaniu.

W tym roku - 2014 Wyższa Szkoła Humanistyczna poszerza współpracę z uczelnią na Słowacji w Bańskiej Bystrzycy i wraz z UAM w Poznaniu i Uniwersytetem Zielonogórskim była współorganizatorem międzynarodowej konferencji pt. *Jakość i kultura szkoły: perspektywa międzynarodowa*, Zakopane 05.05.2014.

Uczelnia ma podpisane umowy międzynarodowe z Ukraińskim Katolickim Uniwersytetem we Lwowie Słowackim Uniwersytetem w Bańskiej Bystrzycy, Czeskim Uniwersytetem w Hradec Kralowe. Podstawą współdziałania jest organizacja konferencji naukowych i wydawanie wspólnych publikacji naukowych.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴ WPEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Prowadzone w Uczelni badania naukowe oraz współpraca zagraniczna są ściśle związane z efektami kształcenia realizowanymi na kierunku pedagogika. W ramach wizytowanego kierunku studenci mają możliwość publikowania w Studenckich Zeszytach Studenckich (piśmie Uczelni) oraz uczestnictwa w Studenckich Kołach Naukowych.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Zasady rekrutacji na kierunek pedagogika są przejrzyste i powszechnie dostępne na stronie Internetowej Uczelni. Warunkiem dopuszczenia do postępowania kwalifikacyjnego jest złożenie w terminie kompletu dokumentów. Postępowanie kwalifikacyjne obejmuje konkurs świadectw maturalnych. Dodatkowo osoby ubiegające się o przyjęcie na specjalność logopedia są zobligowane do otrzymania pozytywnego wyniku z badania poziomu artykulacji. Studenci pozytywnie ocenili procedury rekrutacyjne. Według ich opinii zachowują one zasadę równych szans i warunkują odpowiednią selekcję kandydatów.

- 2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

Zasady oceniania studentów wizytowanego kierunku są przejrzyste dla środowiska studenckiego i znane od początku trwania zajęć dydaktycznych. Są one konsekwentnie egzekwowane przez wykładowców. Na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu studenci są informowani na temat zakresu materiału omawianego na zajęciach, charakterystyki przedmiotu, obowiązującej literatury oraz sposobu zaliczenia zajęć dydaktycznych. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wskazali, iż mają odpowiedni dostęp do prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych. Są również poinformowani o możliwości ich poprawy. Według opinii studentów system jest przejrzysty, a formułowane oceny dotyczące weryfikacji procesu uczenia się są w ich odczuciu obiektywne

- 3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Uczelnia prowadzi wymiany międzynarodowe skierowane do środowiska studenckiego w ramach programu Erasmus. Uczelnia podpisała 2 umowy partnerskie dla studentów

wizytowanego kierunku. Zastrzeżenia budzi jednak fakt, że do chwili obecnej żaden student nie uczestniczył we wskazanej wymianie. Studenci, jako przyczynę braku zainteresowania programem, wymienili obowiązki zawodowe. Podczas rozmowy z Zespołem Oceniającym PKA, środowisko studenckie wskazało, że WSH umożliwia odpowiedni dostęp do informacji związanych z funkcjonowaniem programu Erasmus.

Uczelnia w 2013 roku nawiązała współpracę z Ukraińskim Katolickim Uniwersytetem we Lwowie w zakresie wymian studenckich oraz udziału i organizacji wspólnych konferencji naukowych. Do chwili obecnej wskazana wymiana nie została przeprowadzona. W tym samym roku 3 studentów uczestniczyło w programie DAAD - „Studienreisen für polnische studentengruppen nach Deutschland”.

Organizacja procesu kształcenia stwarza możliwości udziału studentów w wymianach międzynarodowych. Problemem jest jednak znikomy charakter przyjętych założeń oraz brak zawarcia zróżnicowanych umów dla studentów WSH z zagranicznymi ośrodkami akademickimi.

Uczelnia nie oferuje swoim studentom możliwości uczestnictwa w wymianie krajowej m.in. z programu MOST. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wizytowanego kierunku wskazali, iż nie są zainteresowani podjęciem studiów poza macierzystą Uczelnią, z uwagi na obowiązki zawodowe oraz brak czasu.

Studenci wizytowanego kierunku są zapoznani z Europejskim Systemem Transferu Punktów ECTS. Studenci pozytywnie ocenili popularyzację wskazanego systemu przez Uczelnię

- 4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

Środowisko studenckie w ograniczonym stopniu korzysta z oferowanych możliwości rozwoju naukowego. Studenci mają możliwość uczestnictwa w 2 Studenckich Kołach Naukowych, które umożliwiają rozwój ich zainteresowań.

Studenci wizytowanego kierunku mają odpowiedni dostęp do literatury oraz czasopism naukowych wraz ze zbiorami multimedialnymi dzięki funkcjonowaniu Biblioteki WSH. Według opinii studentów dostęp do literatury naukowej jest zadowalający. Studenci wskazali również, iż posiadają swobodę w dobrze tematyki prac dyplomowych. Dodatkowo mają odpowiedni dostęp do promotorów, których godziny konsultacji są dostosowane do ich potrzeb. Pozytywnie należy ocenić publikację niezbędnych informacji dotyczących prac dyplomowych na stronie Internetowej Uczelni.

System opieki dydaktycznej skierowany do środowiska studenckiego funkcjonuje poprawnie. Na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu studenci są informowani na temat zakresu materiału omawianego na zajęciach, charakterystyki przedmiotu, obowiązującej literatury oraz sposobu zaliczenia przedmiotu. Pozytywnie należy ocenić sposobność konsultacji studentów z wykładowcami. Konsultacje mają charakter powszechny, a ich terminy są dostosowane do potrzeb studentów. Istotne informacje dotyczące dyżurów poszczególnych wykładowców są dostępne na stronie Internetowej Uczelni. Pozytywnie należy ocenić odpowiedni dostęp środowiska studenckiego do dokumentów związanych z procesem kształcenia. Znajdują się one w Dziekanacie oraz na stronie Internetowej Uczelni. Środowisko studenckie pozytywnie oceniło publikacje sylabusów oraz treści w nich zawarte. Środowisko studenckie – zgłaszało zastrzeżenia do funkcjonowania Dziekanatu. Według ich opinii zdarzają się sytuacje, iż pracownicy administracyjni nie posiadają odpowiednich kompetencji. Środowisko studenckie zwróciło uwagę na wskazane problemy w ankietach studenckich, lecz według ich opinii nie zostały poczynione, w tym aspekcie, żadne zmiany co pośrednio może świadczyć o braku wypracowanej skutecznej metody komunikacji lub o prezentowanych postawach roszczeniowych studentów szczególnie przejawianych wobec uczelni niepublicznych. ZO nie dopatrył się nieprawidłowości w pracy dziekanatu. Godziny pracy Dziekanatu w ocenie studentów są wystarczające.

WSH nie posiada wdrożonego systemu dotyczącego skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Rozstrzyganie spraw spornych i konfliktowych odbywa się w oparciu o nieformalne działania. Studenci mają możliwość zgłaszania swoich uwag do Dziekana lub Samorządu Studentów. Studenci nie potrafili wypowiedzieć się na temat skuteczności zaproponowanych rozwiązań, z uwagi na nieuczestniczenie w omawianych kwestiach.

WSH umożliwia rozwój naukowy studentów niepełnosprawnych oraz wspomaga ich w osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia. W Uczelni funkcjonuje Biuro ds. studentów niepełnosprawnych, wraz z **Pełnomocnikiem Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych**. Uczelnia w myśl art. 173. ust 2 Ustawy zapewnia pomoc materialną dla studentów niepełnosprawnych. O wysokości świadczenia decyduje stopień niepełnosprawności. W WSH funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu elektronicznego, który wspomaga studentów niepełnosprawnych w uzyskiwaniu zakładanych efektów uczenia się. Do dyspozycji studentów jest 10 laptopów HP ProBook 450, 4 dyktafony cyfrowe, 4 lupy elektroniczne oraz 4 lupy optyczne OKOLUX. Dodatkowo studenci mają możliwość skorzystania z

Indywidualnej Organizacji Studiów oraz kształcenia na odległość. Pozytywnie należy ocenić możliwości korzystania środowiska studenckiego z bezpłatnych, indywidualnych konsultacji psychologicznych. Ważne jest, iż infrastruktura Uczelni jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych. Nie istnieją bariery architektoniczne, które uniemożliwiają poruszanie się osobom z niepełnosprawnością narządu ruchu. Pozytywnie należy ocenić, iż Uczelnia zapewnia odpowiedni rozwój dydaktyczno-naukowych studentów niepełnosprawnych.

Uczelnia posiada przejrzysty system opieki materialnej i socjalnej skierowanej dla środowiska studenckiego. Studenci mają możliwość ubiegania się o stypendium socjalne, rektora dla najlepszych studentów, specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi. Świadczenia są wypłacane terminowo, bez zbędnych opóźnień, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Pozytywnie należy ocenić zastosowania kilku kryteriów (średniej ocen, osiągnięć naukowych, artystycznych i sportowych studentów) do otrzymania Stypendium Rektora w myśl art. 181 ust. 1 Ustawy.

Organem rozpatrującym wnioski o przyznanie stypendium pomocy materialnej jest Uczelniana Komisja stypendialna i Odwoławcza Komisja stypendialna. Decyzje w sprawie składanych wniosków są wydawane w formie pisemnej i przysługuje od nich odwołanie zgodnie z art. 207 ust. 1 Ustawy. Samorząd Studentów posiada swoich przedstawicieli w Uczelnianej Komisji Stypendialnej (Zarządzeniem nr 2/2013/2014 Dziekana dnia 15 października 2013 roku) oraz Odwoławczej Komisji Stypendialnej (Zarządzeniem nr 4/2013/2014 Rektora WSH z dnia 15 października 2013 roku). Ważne jest, że studenci stanowią większość składu obu Komisji, co jest zgodne z art. 177 ust. 3 Ustawy. W ocenie studentów system pomocy materialnej funkcjonuje prawidłowo.

Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA studenci wizytowanego kierunku pozytywnie ocenili infrastrukturę dydaktyczną oraz Bibliotekę WSH. Problemem jest jednak, według ich opinii, zbyt mała liczba zajęć praktycznych z poszczególnych przedmiotów. Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat Władz Uczelni. Jako mocne strony WSH środowisko studenckie wskazało wysokie kompetencje wykładowców oraz lokalizację Uczelni.

Samorząd Studentów prowadzi działalność w zakresie spraw studenckich, włączając w to organizację przedsięwzięć kulturalnych m.in. zbiórek charytatywnych, Juwenaliów, czy imprez okolicznościowych.

WSH zapewnia środki materialne niezbędne do funkcjonowania Samorządu Studentów, zgodnie z art. 202 ust. 8 Ustawy. Studenci nie mają do dyspozycji stałego budżetu. Środki

materialne są im przekazywane po uprzedniej prośbie pisemnej, kierowanej do Władz Uczelni. Studenci pozytywnie oceniają wskazaną formę wsparcia materialnego. Samorząd Studentów nie prowadzi szkoleń dla studentów rozpoczynających kształcenie z zakresu ich praw i obowiązków. Przedstawiciele studentów wskazali, iż nie byli świadomi konieczności prowadzenia wskazanych szkoleń. Zaleca się organizację szkoleń dla studentów pierwszego roku z ich praw i obowiązków. Samorząd Studentów opiniuje Regulamin Studiów, zgodnie z art. 161 ust.2 Ustawy oraz plany i programy kształcenia, co jest zgodne z art. 68 ust. 1 pkt. 2 Ustawy. Przedstawiciele studentów pozytywnie ocenili kontakt z Władzami Uczelni.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady i procedury rekrutacji są przejrzyste i zrozumiałe dla środowiska studenckiego. Istotne jest, iż uwzględniają one zasadę równych szans dla wszystkich kandydatów. Niezbędne informacje dostępne są na stronie Internetowej Uczelni.
- 2) Zasady oceny osiągnięć dydaktycznych studentów są znane od początku trwania zajęć dydaktycznych. Są one konsekwentnie egzekwowane przez nauczycieli akademickich. W opinii studentów system oceny jest obiektywny. W opinii ZO system ten jest zorientowany na proces uczenia się.
- 3) Uczelnia stwarza warunki do udziału studentów w wymianach międzynarodowych. Odnotowuje się jednak niewielkie zainteresowanie studentów tą formą aktywności w omawianym procesie.
- 4) Oferowane studentom formy wsparcia znacząco uwzględniają potrzeby studentów. Istotne jest zapewnienie studentom odpowiedniego dostępu do informacji związanych z tokiem studiów w tym organizacją procesu kształcenia. Uczelnia wspiera i stwarza odpowiednie warunki do działalności Samorządu Studentów.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów,

Odpowiedzialność za kompleksowy proces wprowadzania systemu jakości kształcenia i zarządzanie jego funkcjonowaniem na uczelni ponosi **rektor**. Struktura procesu decyzyjnego i organy odpowiedzialne w jego ramach przedstawiają się następująco:

Senat uczelni wypełnia zadania, do których należą: zatwierdzanie tworzenia, zawieszania i działania kierunku, efektów kształcenia, wytycznych do tworzenia programów studiów, Strategii i Misji Uczelni, wytycznych dotyczących kształtowania systemu jakości kształcenia oraz inne zadania przewidziane przepisami prawa i statutem oraz regulaminem uczelni.

Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia powoływany jest przez rektora. Do zadań pełnomocnika należy: koordynacja prac i współdziałanie ze wszystkimi jednostkami uczelni w zakresie działań związanych z zapewnieniem jakości kształcenia, organizacja i koordynacja działań związanych z przeprowadzeniem: okresowej oceny nauczyciela akademickiego, badań ankietowych, procesu hospitacji zajęć dydaktycznych, wykonywanie bieżących zadań dotyczących badań jakości kształcenia, sporządzanie rocznego sprawozdania ze stanu jakości kształcenia w WSH, przedkładanie wniosków płynących z ww. sprawozdania oraz propozycji działań w zakresie poprawy jakości kształcenia.

Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia powoływany jest przez rektora. W jego skład wchodzi: dziekan, prodekan, kierownicy katedr, koordynatorzy ds. krajowych ram kwalifikacji w obrębie danego kierunku studiów, przedstawiciel studentów/słuchaczy, inne osoby wskazane przez rektora. Do zadań UZZJK należą: stała kontrola i analiza jakości kształcenia na wydziale i jednostkach mu podległych: analiza jakości kształcenia z uwzględnieniem wyników ankiet, wyników hospitacji oraz wdrażanie wniosków zmierzających do poprawy jakości kształcenia, analiza raportów/sprawozdań sporządzanych przez jednostki organizacyjne, działy w uczelni, kierowanie wniosków wynikających z analiz raportów dotyczących jakości kształcenia do wykonania przez jednostki organizacyjne, opracowywanie programów kształcenia oraz projektów nowych programów nauczania według KRK, okresowe przeglądy tych programów i planów studiów oraz ocena ich zgodności z efektami kształcenia przewidzianymi dla danego poziomu kształcenia, jak również nadzór nad treściami programowymi w celu wyeliminowania powtórzeń, nadzór nad aktualizacją i doskonaleniem systemu punktów kredytowych ECTS do poszczególnych modułów kształcenia oraz przenoszenia osiągnięć studentów, organizowanie i koordynacja działań związanych z procesem akredytacyjnym kierunków prowadzonych na wydziale, w tym przygotowanie raportu samooceny jednostki, inspirowanie powoływania

nowych kierunków, specjalności na podstawie wyników analiz zapotrzebowania na specjalistów w makroregionie czy też kraju, analiza warunków i trybu rekrutacji na studia, analizowanie wymagań stawianych wobec prac dyplomowych, jak również wymagań obowiązujących na egzaminie dyplomowym, monitorowanie jakości prac dyplomowych, rzetelności ich oceniania, nadzór nad właściwym systemem obsługi studentów, monitorowanie i analiza oceny obsługi administracyjnej studentów, opracowanie metod podnoszenia jakości kadry dydaktycznej (zasady naboru, podnoszenie kwalifikacji, nagradzania itp.), współpraca z samorządem studenckim, dbałość o rozwój różnych form kształcenia przez całe życie i ich upowszechnianie, kontakty z przedsiębiorcami, gromadzenie, analizowanie opinii pracodawców oraz wykorzystywanie ich przy tworzeniu kierunku, w tym analiza zgodności efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy, analiza funkcjonowania wydziału w zakresie jakości kształcenia, przygotowanie rocznego raportu o stanie jakości kształcenia na wydziale, coroczne przedstawienie rezultatów oceny jakości kształcenia na wydziale i przedstawienie planu naprawczego dla poprawienia jakości kształcenia, zbieranie, gromadzenie, rozpowszechnianie informacji i innych danych odnoszący się do działań w zakresie jakości kształcenia na wydziale oraz informacji dotyczących najnowszych tendencji dotyczących rozwoju szkolnictwa wyższego i procesu bolońskiego.

Kompleksowy nadzór nad procedurami i procesami jakości kształcenia na Wydziale sprawuje **Dziekan**.

Zgodnie z przedstawionymi dokumentami Senat Wyższej Szkoły Humanistycznej z dniem 29 maja 2012 r. podjął uchwałę o zatwierdzeniu zmian w regulaminie Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia tworząc podstawę do powołania Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia,. Zespół ten powoływany został Zarządzeniem Rektora Nr 23/2011/2012 z dnia 27 września 2012 roku. W jego skład weszli: dziekan, prodziekani, kierownicy katedr, koordynatorzy ds. krajowych ram kwalifikacji w obrębie danego kierunku studiów, przedstawiciel studentów/słuchaczy, inne osoby wskazane przez rektora.

Nadzór nad prawidłowym działaniem systemu jakości kształcenia sprawuje rektor uczelni. Rok akademicki 2012/2013 był pierwszym rokiem wdrażania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Humanistycznej im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Lesznie zgodnego z nowymi wytycznymi.

Dnia 26 września 2013 roku Senat Uczelni podjął uchwałę w sprawie zatwierdzenia procedury weryfikowania efektów kształcenia stanowiącej załącznik nr 23 do regulaminu WSZJK w Wyższej Szkole Humanistycznej w Lesznie

Procedura zakłada:

- prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych w oparciu o przygotowany kwestionariusz oceny zajęć w obszarach: przygotowania się do zajęć i ich merytorycznej poprawności, metody nauczania i organizacji pracy, predyspozycji pedagogicznych i wychowawczych, zgodności tematyki prowadzonych zajęć, zakresu wiedzy i umiejętności, uwag co do sposobu prowadzonych zajęć.
- ewaluację zajęć przez studentów
- ocenę absolwentów przez pracodawców
- sprawozdanie Pełnomocnika Rektora ds. jakości Kształcenia,

Formularz Oceny Własnej podstawowej jednostki organizacyjnej/Wydziału obejmuje zagadnienia związane z analizą i oceną jakości kształcenia na Wydziale w roku akademickim 2012/2013.

Spis zagadnień:

- I. OFERTA DYDAKTYCZNA WYDZIAŁU,
- II. OCENA DOSTOSOWANIA PROGRAMÓW KSZTAŁCENIA DO OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW PRAWNYCH,
- III. MOBILNOŚĆ STUDENTÓW I PRACOWNIKÓW NAUKOWO – DYDAKTYCZNYCH,
- IV. BAZA DYDAKTYCZNA,
- V. WEWNĘTRZNY SYSTEM ZAPEWNIENIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA NA WYDZIALE,
- VI. WYSZCZEGÓLNIENIE MOCNYCH I SŁABYCH STRON WYDZIAŁU,
- VII. PROPOZYCJE DZIAŁAŃ NA RZECZ POPRAWY JAKOŚCI KSZTAŁCENIA/HARMONOGRAM WPROWADZANIA PLANOWANYCH ZMIAN
- I. OFERTA DYDAKTYCZNA WYDZIAŁU

Analiza wyników tej ankietyzacji zawarta jest w sprawozdaniu wewnętrznym, które analizowane jest przez osoby zarządzające określonymi działami (przez dziekana wydziału, prodziekana ds. studenckich, prodziekana ds. organizacji i toku studiów, kierowników katedr, kierownika dziekanatu, dyrektora biblioteki, informatyka).

Zarządzeniem nr 6/2013/2014 z dnia 28 listopada 2013 roku zatwierdzono działania na rzecz poprawy jakości kształcenia w roku 2013/2014.

Udostępnione przez Uczelnię dokumenty wskazują, że Uczelniany System Zarządzania Jakością Kształcenia odpowiedzialnie wywiązuje się z powierzonego zadania. Przygotowane procedury systemu do badania zgodności programu kształcenia na danym kierunku studiów i metod jego realizacji z założonymi efektami kształcenia na kierunku a także oczekiwaniami rynku pracy są stopniowo wdrażane w życie Uczelni.

W uczelni przyjęty jest system upowszechniania informacji o prowadzonej ewaluacji zajęć poprzez Raport, który jest upowszechniany w formie elektronicznej, lecz także i dostępny jest w formie tradycyjnej - papierowej, w czytelni biblioteki. Wyniki ewaluacji, przesyłane są do pracowników. Ankiety opracowuje zatrudniony statystyk.

W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości zaangażowane są wszystkie grupy społeczności akademickiej (władze rektorskie, dziekańskie, nauczyciele akademicy, studenci), interesariusze zewnętrzni. Studenci uczestniczą w procesie zapewniania jakości kształcenia głównie poprzez proces ankietyzacji po zakończeniu zajęć. (Ewaluacja dotyczy pracy wykładowców oraz wszelkie pionierzy administracji, dostępność do stron internetowych) oraz aktywne uczestnictwo swoich przedstawicieli w pracach Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Załącznik nr 8 do Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia WSH określa sposób przeprowadzania badania ankietowego dotyczącego oceny zajęć dydaktycznych. Ankiety funkcjonują w formie papierowej i są anonimowe, co wpływa na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa studentów w kontekście formułowania opinii. Zarządzenie nr 20/2011/2012 Rektora z dnia 27 września 2012 roku określa wzory ankiet funkcjonujących w ramach WSZJK. Kwestionariusz ankiety jest przejrzysty i zrozumiały. Jest on skonstruowany w taki sposób, iż studenci mają możliwość zawarcia dodatkowych uwag. Pozytywnie należy ocenić, iż badanie ankietowe (w część B) dotyczy również pozostałych obszarów działalności Uczelni (m.in. biura karier, Dziekanatu czy infrastruktury Uczelni). Istotny jest również powszechny charakter przyjętych założeń. Wyniki procesu ankietyzacji są opracowywane i przedstawiane Dziekanowi oraz Rektorowi WSH. Indywidualne wyniki są również przekazywane poszczególnym wykładowcom. Procedura zakłada, iż wykładowcy po zapoznaniu się z wynikami studenckiej ankiety, samodzielnie wysnują właściwe wnioski i będą dążyć do doskonalenia jakości kształcenia. Zaleca się uwzględnienie wyników badania ankietowego studentów podczas okresowej oceny nauczycieli akademickich.

Dodatkową formą sprawdzania jakości kształcenia w uczelni jest hospitacja zajęć

W roku ubiegłym przeprowadzono 36 hospitacji zajęć prowadzonych przez rektora, dziekanów, oraz osoby wyznaczone przez rektora.

W sensie proceduralnym wewnętrzny system zarządzania jakością kształcenia spełnia wszelkie kryteria poprawności. ZO za najbardziej newralgiczny etap skuteczności tego systemu uznaje jego finalny etap tj. upowszechnienie wdrażanych - sygnalizowanych przez studentów a akceptowanych regulaminowo zmian w procesie kształcenia. Okazuje się bowiem, że dostępność wyników ewaluacji zajęć na stronach internetowych, zabezpieczenie do wglądu wyników w czytelni Uczelni oraz upowszechnianie wyników ewaluacji wśród pracowników nie jest skuteczną formą działania Zespołu ds. zapewnienia jakości kształcenia. Studenci nie docierają to tych informacji, nie dostrzegają też istotnych zmian w wyniku prowadzonych ewaluacji. (nie wprowadza się znaczących zmian w sylabusach przedmiotów, nie zmienia się metoda pracy ani sam prowadzący zajęcia) W związku z powyższym Studenci nie doceniają tej formy ewaluacji zajęć. Istnieje zatem konieczność dopracowania systemu w sferze upowszechniania informacji zwrotnej do środowiska studenckiego.

- 2) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Zarządzenie Rektora nr 23/2011/2012 z dnia 27 września 2012 roku powołuje i określa skład Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciel studentów, który aktywnie uczestniczy w jego posiedzeniach. Istotne jest, że studenci mają możliwość partnerskiej rozmowy z pozostałymi członkami Zespołu.

Uczelnia respektuje i spełnia wymagania ustawy z art. 61 ust. 3 co do odpowiedniego minimalnego udziału przedstawicieli studentów w Senacie Uczelni (skład Senatu 2010-2014).

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+/-	+
umiejętności	+	+	+	+	+/-	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+/-	+

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
 +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
 - - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Uczelnia realizuje zadania dotyczące organizacji i funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Przyjęte w tym zakresie rozwiązania (procedury, powołane wewnętrzne instytucje) umożliwiają osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia.
- 2) W zapewnianiu jakości i budowy wysokiej kultury jakości kształcenia uczestniczą interesariusze zewnętrzni oraz nauczyciele akademicki. Udział studentów w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia jest powszechny, jednak brak jest informacji zwrotnej, dotyczącej procesu ankietyzacji, kierowanej do środowiska studenckiego. Uczelnia spełnia wymagania ustawowe w zakresie przedstawicielstwa studentów w Senacie Uczelni.
3. Brak dostrzegalnych zmian w sylabusach przedmiotowych czy w wyniku zgłaszanych uwag zmiany prowadzącego zajęcia.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	Częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		x			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		x			
3	program studiów		x			
4	zasoby kadrowe		x – I stopień	X – II stopień		
5	infrastruktura dydaktyczna		x			
6	prowadzenie badań naukowych ³		x			

³ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		x			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		x			

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w ocenianej jednostce można określić pozytywnie. Za silną stronę Uczelni można uznać:

- atrakcyjną ofertę edukacyjną, kształceniu na potrzeby środowiska i zapotrzebowanie rynku pracy,
- różnorodne formy i metody kształcenia, odpowiednio dobierane do zakładanych efektów,
- mocną kadrę naukowo-dydaktyczną,
- infrastrukturę.

W akredytowanej jednostce istnieje jednak konieczność działań doskonalących, które dotyczą:

- *modułu różnic programowych*, którego realizacja może utrudniać o rzetelne przygotowania merytorycznego na specjalności *Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna*. Aby zoptymalizować jakość kształcenia wydaje się uzasadnione rozważenie możliwości ograniczenia liczby kandydatów na specjalność *Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna* do grona absolwentów kierunków nauczycielskich (a także wpisanie tych założeń do wymogów rekrutacyjnych oraz zmianę opisu kwalifikacji w sylwetce absolwenta).
- możliwości równoległej realizacji tzw. modułu różnic programowych na specjalności *Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna*.

- upowszechniania wyników ankiet dla środowiska studenckiego.
- Wprowadzania istotnych zmian w procesie kształcenia będących wynikiem prowadzonych działań WSZJK
- Zaleca się uzupełnienie minimum kadrowego studiów II stopnia.

Uwaga: jeżeli wyjaśnienia przedstawione w odpowiedzi na raport lub we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z wizytacji będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen raport powinien zostać uzupełniony. Należy syntetycznie omówić wyjaśnienia, dokumenty i dodatkowe informacje, które spowodowały zmianę oceny (odnieść się do każdego kryterium odrębnie, a ostateczną ocenę umieścić w Tabeli nr 3).